

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний авіаційний університет
Освітня програма	8932 Психологія
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний авіаційний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	8932
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Тарасова Олена Володимирівна, Гегельська Карина Віталіївна, Прокоф`єва Олеся Олексіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.10.2023 р. – 20.10.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://nau.edu.ua/site/variables/news/2023/9/053_8932%20%Do%9C%20%Do%B2%D1%96%Do%B4%Do%BE%Do%BC%Do%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%Do%A1%Do%9E.pdf

Програма візиту експертної групи <https://nau.edu.ua/>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи експертною групою (далі - ЕГ) на основі вивчення нормативних документів, матеріалів сайту Національного авіаційного університету (далі – НАУ), дистанційного онлайн-візиту встановлено, що освітньо-професійна програма «Психологія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія (далі – ОП), дійсно функціонує в НАУ і, відповідно до мети, спрямована на формування програмних результатів навчання. У ЕГ склались в цілому позитивні враження від НАУ, її здобувачів, академічної спільноти, менеджменту. Заклад вищої освіти (далі – ЗВО) забезпечує соціальну та психологічну підтримку здобувачів, має реальні механізми відслідковувати кар'єрний шлях випускників. Функціонування ОП дійсно відбувається і регулюється затвердженими у ЗВО положеннями. ОП реалізується потужним кадровим складом за співпраці зі стейкхолдерами, на ОП дотримуються студентоцентрованого підходу та широкої академічної свободи здобувачів. Експертна група вважає, що ОП є затребуваною на всеукраїнському просторі та при умові врахування і виправлення зауважень, має перспективи розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

- унікальність ОП, яка змістово готує психологів для роботи в авіаційній галузі; - у ЗВО запроваджено автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти (АС ФІОТ); - широка академічна свобода у виборі тем кваліфікаційних досліджень здобувачами; - систематичне проведення конференцій, методичних семінарів, симпозіумів, наявність збірників для безкоштовних публікацій здобувачів; - потужний кадровий склад НПП та їх висока професійна та публікаційна активність; - наявність закладів-партнерів, які є флагманами в науковій психології України, систематичне науково-методичне співробітництво; - наявні практики стимулювання професійного розвитку, зокрема шляхом преміювання за публікації у наукометричних базах даних Scopus і Web of Science; - у ЗВО є сформована культура якості освіти, НАУ в цілому та його окремі структурні підрозділи демонструють дієву систему внутрішнього забезпечення якості та освітньої діяльності на ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: - формулювання мети ОП потребує більшої лаконічності; - здобувачі ОП недостатньо обізнані з процедурою вибору ОК і не користуються АСФІОТ; - недостатнім є перелік вибіркового ОК на ОП, що фактично звужує вибір ОК до 1 з 2, невідпрацьований механізм вибору ОК, зокрема їх презентації здобувачам; - визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» і «альтернативні» ВОК, наперед психічно програмує здобувача робити вибір «рекомендованих» ОК; - потребує розширення реєстр баз практик; - немає чітких критеріїв оцінки різних видів робіт здобувача (реферат, доповідь, презентація тощо); - несистемність залучення роботодавців до навчального процесу, а саме участі у проведенні аудиторних (лекційних та практичних) занять; - недостатньо облаштовано кімнату психологічного розвантаження та навчально-наукову лабораторію кафедри; - відсутність чіткого налагодженого механізму подачі стейкхолдерами всіх груп пропозицій щодо вдосконалення ОП. Рекомендації: - гаранту та робочій групі ОП при наступному перегляді ОП лаконічно сформулювати мету ОП; - гаранту ОП щорічно після зарахування здобувачів інформувати їх про процедуру вибору ОК і забезпечити здійснення вибору ОК здобувачами у АС ФІОТ; - гаранту і групі забезпечення розширити перелік вибіркового ОК на ОП, щоб здобувач мав реальну можливість вибору ОК ширшу за вибір 1 із 2, проводити презентації ВОК, залучаючи викладачів ОП; - ЗВО при наступному перегляді Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії змінити формулювання «рекомендовані» і «альтернативні» ВОК з метою уникнення програмування здобувача на вибір «рекомендованих» ОК; - гаранту ОП та робочій групі протягом 2023-2024 н.р. укласти договори з установами і організаціями державної і недержавної форм власності, які можуть бути базою практик, з врахуванням специфіки ОП і тематики кваліфікаційних робіт здобувачів; - групі забезпечення до наступного перегляду РП і силабусів у 2024 р. розробити чіткі критерії оцінювання кожного виду робіт здобувача і відобразити їх у силабусі чи РП; - гаранту ОП та групі забезпечення систематично залучати роботодавців, професіоналів-практиків до аудиторних занять під час реалізації освітнього процесу на даній ОП, запровадити практику проведення гостевих лекцій чи/та бінарних лекцій; - адміністрації ЗВО, завідувачу кафедри у дворічний термін забезпечити ОП необхідним психологічним устаткуванням, зокрема обладнати кімнату психологічного розвантаження та навчально-наукову лабораторію; - відділу моніторингу якості вищої освіти протягом 2023-2025 н.р. створити автоматизовану систему перегляду та оновлення ОП на сайті ЗВО, яка б дозволяла фіксувати пропозиції, зауваження стейкхолдерів усіх груп для своєчасного реагування та вдосконалення ОП, та забезпечити контроль прийому наданих пропозицій.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими

критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП полягає у «підготовці кваліфікованих та конкурентоспроможних фахівців, здатних розв'язувати складні та прикладні завдання у процесі навчання та при проведенні тренінгової, психодіагностичної, консультативної, психокорекційної, реабілітаційної професійної діяльності у галузі психології, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій, з врахуванням невизначеності умов та вимог праці та діяльності в організаціях та установах, у тому числі й авіаційних, виконувати професійні обов'язки та здійснювати професійну діяльність, ґрунтуючись на сучасних досягненнях психологічної науки та практики, орієнтуючись на загальнолюдські цінності та норми професійної етики психолога, особистісну та соціальну відповідальність за результати діяльності перед суспільством, спрямовуючи професійне становлення ЗО на місію та стратегію НАУ, генерацію нових знань та інноваційних ідей шляхом інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень та практики». Мета ОП відображає очікуване використання набутих ЗО компетенцій, проте її формулювання потребує лаконічності. Місія і стратегія ЗВО відображена у Доктрині розвитку НАУ на 2015-24 рр. <http://surl.li/bdplh>. Мета ОП відповідає місії ЗВО у частині зміцнення освітньо-наукового потенціалу держави шляхом підготовки, фахівців для авіаційної та інших галузей економіки, генерації нових знань та інноваційних ідей на основі інтеграції та інтернаціоналізації освіти, досліджень та практики. Серед стратегічних цілей ЗВО визначено вихід НАУ на позиції лідерства в світовій освітньо-науковій сфері щодо надання освітніх послуг, підготовки фахівців, виконання наукових досліджень, що корелює з метою ОП. Цілі ОП узгоджуються із завданнями ЗВО, вказаними у Статуті (<http://surl.li/dnfbh>). Фокус ОП «Якісна підготовка ЗО, які на високому професійному рівні здатні адаптувати програми психологічного супроводу професійної діяльності відповідно до екстремальних та кризових умов, розробляти програми дослідження з актуальної проблематики стосовно запиту організацій та установ, в тому числі в авіаційній сфері» дозволяє відрізнити її від інших ОП, зокрема, інших магістерських ОП спеціальності 053 ЗВО, а також відображає можливість працевлаштування ЗО. Особливістю ОП визначено «підготовку здобувачів, які володіють знаннями та вміннями в галузі психології, здатні на високому професійному рівні, з використанням інноваційних підходів, розв'язувати складні фахові задачі, здійснювати професійну діяльність в організаціях та установах, у тому числі й авіаційних». Унікальність ОП також була підтверджена на зустрічах зі стейкхолдерами (Кокун О.), з менеджментом ЗВО (Полухін А.), з випускниками, з НПП (Ічанська О.) і на резервній зустрічі (Помиткіна Л.). Також стейкхолдери підкреслювали важливість даної ОП, окреслюючи її подальші перспективи вдосконалення, для розвитку авіаційної галузі в Україні, що, безперечно, є важливим в умовах військового стану. Мета ОП відповідають місії і стратегії ЗВО, проте її формулювання потребує лаконічності.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

ОП існує з 2016 року. На офіційному сайті ЗВО розміщений проєкт ОП 2023 року <http://surl.li/exvuz>, з вказанням електронної пошти гаранта, з якою можна зв'язатися для надання пропозицій. На запит ЕГ надати протоколи засідання кафедри про обговорення ОП, ЗВО надав 16.10.23 р. о 17:51 протоколи №4 від 1.03.21, №19 від 27.11.22, №2 від 7.03.23, проте в даних протоколах немає переліку наданих стейкхолдерами різних рівнів пропозицій і результатів їх урахування при оновленні ОП, дані протоколи лише засвідчують факт затвердження ОП певних років. Під час зустрічі з адміністративним персоналом Гізун А. зазначив, що кафедри щорічно надають у відділ моніторингу якості вищої освіти службу і протоколи, які засвідчують процес обговорення і врахування пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОП. Відповідні документи були надані ЕГ 19.10.23 о 15:17. ОП отримала позитивні рецензії від Флярковської О. (Державна наукова установа ІМЗО), Держук Г. (ТОВ «Школа психологічної практики»), Рубель Н. (Київський інститут раціонально-інтуїтивної психотерапії «Я»). У лютому 2023 р. відбувалося обговорення ОП із стейкхолдерами різних груп, що засвідчує замітка у новинах кафедри <http://surl.li/mjqts>. Остання редакція ОП затверджена Вченою радою ЗВО (протокол №4 від 19.04.2023 р.). Під час зустрічей із здобувачами було з'ясовано, що вони не подавали пропозицій до оновлення ОП, їх пропозиції під час навчання на попередньому рівні ВО стосувалися переліку ВОК. Під час зустрічей з академічним персоналом було з'ясовано, що на кафедрі є відповідальна особа, яка опікується термінами і процедурами оновлення ОП (Гірчук О.). Під час зустрічей з Гірчук О. вона пояснила механізм врахування думки стейкхолдерів. На зустрічі зі стейкхолдерами було з'ясовано, що вони дійсно обговорюють перспективи розвитку ОП на конференціях, які проводяться на базі кафедри авіаційної психології, та з НПП під час особистих зустрічей. Зокрема, Кокун О. підтвердив, що він вносить пропозиції розширити теми з авіаційної психології у всіх ОК ОП. Волинець Н. засвідчила, що вона вносила пропозиції додати ОК «Індивідуальна та групова психокорекція в авіаційній галузі». Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було підтверджено, що вони беруть участь у підписанні оновлених ОП, проте голова не має відповідної кваліфікації, щоб оцінити їх якість та просить допомоги в членів студентського самоврядування, які навчаються на спеціальності 053. Таким чином, цілі освітньої програми і програмні результати визначаються з урахуванням позицій стейкхолдерів, проте, потребує удосконалення інформування стейкхолдерів про наявні в ЗВО механізми подачі пропозицій щодо удосконалення ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Мета ОП і ПР, зокрема введені додатково в ОП ПР 14, відповідають тенденціям розвитку спеціальності, відображеними у Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні до 2030 р. (<http://surl.li/hxozd>), Національній концепції психічного здоров'я та психосоціальної підтримки 2022 р. (<http://surl.li/mjrdv>), які наголошують на недостатності системи підготовки у фахівців в сфері психічного здоров'я, необхідності надання психологічної допомоги різним верствам населення, розбудови системи регіональних мереж забезпечення психологічної допомоги, особливо із врахуванням викликів воєнного і післявоєнного часу. Сучасні тенденції розвитку ринку праці, діючий військовий стан спричиняють необхідність вивчення прикладних аспектів психологічної допомоги та самопомоги. Мета ОП та ПР враховують тенденції розвитку ринку праці (зокрема, додатково введені в ОП СК 11, 13, 14, ПР 14), також в ОП введений у 2023 р. відповідний ОК Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах. На зустрічі з роботодавцями Кокурн О. наголошував на важливості включення в ОП і окремі ОК тем щодо екстремальної і кризової психології, ЕГ засвідчує, що такий ОК і окремі теми в ОК присутні, що також відповідає тенденціям розвитку спеціальності та ринку праці. Розкриття в ОП галузевого і регіонального контексту (05 Соціальні і поведінкові науки) забезпечено через ПР, які визначаються Стандартом, а також додатково введеними до ОП СК 12,14, ПР 13 та реалізуються в ОК Психологічна служба, ОК Організаційна психологія, ОК Психологія прийняття рішень. Під час формулювання цілей та ПР враховувався досвід закордонних Institute of Graduate Studies, Embry-Riddle Aeronautical University, California Aeronautical University та українських ЗВО: ПНПУ імені В.Г. Короленка, ДВНЗ «ДДПУ», НТУ «ХП», ВНУ імені Лесі Українки, ТНТУ імені Івана Пулюя, ЛДУВС. Таким чином, цілі ОП та ПР визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контексту, а також досвіду аналогічних іноземних і українських ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України із галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія другого (магістерського) рівня ВО затверджено та введено в дію наказом МОН України у 2019 р. (<http://surl.li/bsevy>). Згідно зі Стандартом, у здобувачів передбачено формування 10 загальних і 10 фахових компетентностей та 11 програмних результатів навчання. ПР 1-11 ОП ідентичні таким, що визначені у стандарті. Також в ОП введено три додаткові результати навчання: ПР12. Володіти навичками в області наукової комунікації та знаннями щодо найновіших досягнень області психології, ПР13. Здійснювати професійну самоосвіту, самовдосконалення та саморозвиток, враховуючи запит організацій та установ, а також специфіку та спрямованість їхньої діяльності, в тому числі в авіаційній галузі, ПР14. Вміти організовувати просвітницькі заходи психологічного спрямування із застосуванням сучасних підходів до підтримки психологічного здоров'я особистості позапрофесійного середовища та у професійному середовищі, що передбачають умови невизначеності, екстремальні та кризові умови. Під час зустрічі з гарантом ОП було з'ясовано, що дані ПР введені в ОП з метою врахування специфіки ЗВО. ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти - це 9 ОК професійної підготовки, 2 ОК загальної підготовки, 2 види практичної підготовки. ОП також дозволяє досягти результатів навчання, додатково введених ЗВО: ПР12 засобами ОК1,3,5,11,12,13; ПР13 – ОК5,9,11,12,13; ПР14 – ОК5,6,7,11,12,13. Таким чином, в ОП у повному обсязі враховані результати навчання, визначені стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

- унікальність ОП, яка змістово готує психологів для роботи в авіаційній галузі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: - формулювання мети ОП потребує більшої лаконічності; - стейкхолдери неінформовані про різноманітні наявні в ЗВО механізми подачі пропозицій до ОП. Рекомендації: - гаранту та робочій групі ОП при наступному перегляді ОП у 2024 р. лаконічно сформулювати мету ОП; - гаранту ОП до наступного перегляду ОП у 2024 р., у наступні роки – систематично, інформувати стейкхолдерів про наявні в ЗВО механізми подачі пропозицій до ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Відповідність у значному ступені за підкритеріями: 4.1, адже освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії НАУ, проте формулювання мети ОП потребує більшої лаконічності; 4.2, адже цілі ОП і програмні результати визначаються з урахуванням позицій стейкхолдерів, проте потребує удосконалення інформування стейкхолдерів про наявні в ЗВО механізми подачі пропозицій щодо удосконалення ОП. Повна відповідність за підкритеріями: 4.3, адже цілі ОП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контексту, а також досвіду аналогічних іноземних і українських ОП; 4.4, адже ОП дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені у короткий термін, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В за критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 90 кредитів ECTS, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти (<http://surl.li/bsevy>). Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти становить 66 кредитів ECTS, з них з циклу гуманітарної та соціально-економічної підготовки - 7 кредитів ECTS, з циклу професійної та практичної підготовки - 59 кредитів ECTS (включаючи 10,5 кредитів ECTS відведених на практичну підготовку, 19,5 кредитів ECTS, відведених на підготовку кваліфікаційної роботи і 1,5 кредити ECTS, відведених на атестацію). Обсяг, який відводиться на дисципліни за вибором здобувачів, становить 24 кредити ECTS. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>), кількість аудиторних занять в одному кредиті ECTS для денної форми може становити від 33 до 50 %. Відповідно до Методичних рекомендацій з розробки навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти в НАУ (<http://surl.li/eishz>) для здобувачів ОС магістра, кількість годин аудиторних навчальних занять в одному кредиті ECTS (денна форма навчання) має бути на рівні 33%. Аналіз НП ОП показав, що ОК1, 3, 4, 6, 7, 8 та всі вибіркові ОК мають менше 33 % аудиторних годин. Аналіз НП в цілому показав, що аудиторних занять здобувачі мають 542 год. з 2700 год. ОП, що становить 20 %. Якщо проаналізувати кількість годин навчального плану без практичної підготовки і атестації, то кількість аудиторних годин складає 32 % обов'язкові ОК, 29 % вибіркові ОК, в цілому 31 %. Таким чином, обсяг ОП (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Обсяг окремих ОК (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, проте не відповідає вимогам ЗВО до розробки навчальних планів в частині визначення кількості годин на аудиторне навантаження здобувача.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОП включає 11 обов'язкових ОК, серед яких 2 види практик та атестація. Загальний обсяг ОП - 90 кр. ECTS. На думку ЕГ, виконання кваліфікаційної роботи і атестаційний екзамен не є ОК і не формують програмних результатів навчання, проте перевіряють їх досягнення. В ОП окремо виділяються ОК5 Курсовий проект з дисципліни Психологічна служба (1,5 кр.), ОК11 Курсова робота з дисципліни Організаційна психологія (1 кр.). У НП ці ОК окремо не виділяються і включені до ОК4 і ОК10 відповідно. Аналіз структурно-логічної схеми дозволяє встановити логічну послідовність ОК в ОП. Проте, на структурно-логічній схемі не відображені певні логічні послідовності вивчення ОК, які виходять з їх змісту. Зокрема, ОК1 є пререквізитом для ОК12, ОК2 – пререквізитом для ОК3,5,11, ОК3 – для ОК4, ОК4 – для ОК 9,10, 13, ОК5 - для ОК 11, 12, ОК 6 - для ОК 8,10,13, ОК 7 – для ОК8,10,13, ОК 8 – для ОК10,11, ОК 9 – для ОК 11, ОК11 – для ОК12, ОК12 для ОК13. Відповідно до структурно-логічної схеми пререквізитом для ОК4 є тільки ОК7, для ОК 6 - тільки ОК4, для ОК10 – тільки ОК9. Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей показав: - в ОП введено відмінні від відповідного ОП Стандарту додаткові СК11,12,13,14, зазначені СК формуються у достатній кількості ОК (СК11 у 5 ОК, СК12 у 5 ОК, СК 13 у 6 ОК, СК 14 у 6 ОК); - ОК циклу гуманітарної і соціально-економічної підготовки спрямовані переважно на формування ЗК, що змістово відображено у силабусах. ОК циклу професійної і практичної підготовки спрямовані на формування ЗК і СК; - ЗК10 формується тільки в 1 ОК1, проте ЗК1 формується у 15 ОК, ЗК4 – у 14 ОК; на думку ЕГ, ЗК10 може формуватися також в інших ОК ОП; - аналіз відповідності додаткових СК та ПР ОП показав: відповідність СК11 і ПР8,13, СК12 і ПР7,9, СК13 і ПР2,5,14, СК14 і ПР5,14; - ОК14,15 є формами атестації і не формують ЗК і СК. Аналіз матриці забезпечення ПР відповідними ОК показав: - в ОП є відмінні від відповідного Стандарту ВО додаткові ПР12,13,14,

зазначені ПР формуються у достатній кількості ОК (ПР12 у ОК1,3,5,11,12,13, ПР13 у ОК5,9,11,12,13, ПР14 у ОК5,6,7,11,12,13); - аналіз відповідності додаткових ПР та компетентностей ОП показав: ПР12 і ЗК8, СК1,2,6; ПР13 і ЗК3,7,9, СК8,9,11, ПР14 і ЗК4,5,7 СК5,6,7,10; - ОК14,15 є формами атестації і не забезпечують формування ПР, а перевіряють досягнення ПР; - існують ОК, в яких мають досягатися всі ПР: ОК5 (1,5кр., 14ПР), ОК11 (1кр.,14ПР), ОК13 (6кр.,14ПР), в той самий час існують ОК, в яких досягається з ПР: ОК1 (3,5кр.,3ПР), ОК8 (4кр.,3ПР), що вказує на певну незбалансованість ОП за формуванням ПР в окремих ОК; Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що логічну послідовність вивчення ОК зазначена у структурно-логічній схемі не у повній мірі, є певна незбалансованість співвідношення ПР і об'єму ОК, недостатня кількість кредитів на ОК5,11 при вказаній кількості ПР, проте у сукупності ОК дають можливість досягти заявлених цілей та ПР.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Опис предметної області спеціальності наведено у Стандарті вищої освіти спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЕГ, опрацювавши зміст силабусів, а також робочих програм ОК, наявних на офіційному сайті, проаналізувавши змістове наповнення ОП визначила, що в цілому її зміст відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності з невеликими зауваженнями. Зокрема, - теоретичному змісту предметної області відповідають ОК: Психологічна служба, Психологія самоменеджменту, Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах, Психологія прийняття рішень, Організаційна психологія; - засвоєнню методів, технологій відповідають ОК: Методологія прикладних досліджень у сфері психології, Психологія самоменеджменту, Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах, Психологія прийняття рішень, Особливості індивідуальної і групової психокорекції в авіаційній галузі; - інструментарію предметної області відповідають ОК: Методологія прикладних досліджень у сфері психології; на ОП наявні комп'ютерна техніка, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні, мультимедійне обладнання, ліцензійна програма статистичної обробки, проте недостатньо змістово в ОК відображені застосування психологічних приладів, стимульних матеріалів. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що змістове наповнення ОП в цілому відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування інд. освітньої траєкторії регламентується відповідним Положенням ЗВО (<http://surl.li/dhbog>). Відповідно до нього, ВОК поділяються на фахові і нефахові ВОК. ЗО ОР магістр обирають ВОК до початку навчання через «Автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти» (АСФІОТ) <http://surl.li/eisea>. ЗВО також пропонує ЗО факультативні дисципліни, вивчення яких здійснюється за додатковими угодами, які укладаються між ЗО та ЗВО. Обрання ВОК передбачає два етапи: етап 1 – обрання ВОК на рівні ОП; етап 2 – можливість поглиблення індивідуалізації вибору з вже сформованих груп (<http://surl.li/lakgf>). У ЗВО наявний Каталог (<https://bit.ly/3EDYhLB>) з посиланнями на ВОК кожної ОП (<http://surl.li/eisee>, <http://surl.li/jtemi>). На ОП представлено 6 рекомендованих і 6 альтернативних ВОК (<http://surl.li/mkgit>) на 2023-2024 н.р., перелік яких затверджується на засіданні кафедри (протоколи надані на запит ЕГ 16.10.2023 р., 17:51). Згідно НП передбачається 24 кр. на ВОК, що складає 27 % обсягу ОП. Здобувач має обрати 6 ОК. На думку ЕГ, це є вибір 1 з 2, який свідчить про недостатній перелік ВОК для вільного вибору. На зустрічах ЗО підтвердили, що вони отримали анотації до ВОК у телеграм-канал і мали обрати на навч.рік 6 рекомендованих ВОК або 6 альтернативних ВОК. ЗО підтвердили, що вони мають обрати 1 дисципліну з 2 – рекомендовану або альтернативну. Здобувачі ОП не обізнані з існуванням системи АСФІОТ і не робили вибір через неї. ЗО зазначили, що вони можуть впливати на перелік ВОК на наступний н.р., проте на 2 рік навчання ЗО даної ОП ВОК не обирають. При перегляді сайту АСФІОТ на зустрічі з адміністр.персоналом, ЕГ пересвідчилася, що в системі зареєстровано тільки 3 ЗО з ОП, які не здійснювали вибір, хоча навпроти «рекомендованих» ВОК стоїть позначка, що її обрали 100 % здобувачів. На другій зустрічі з адміністр.персоналом, ЕГ було надано інформацію, що в системі АСФІОТ ЗО в цьому році вибору не здійснювали, через те, що були зараховані на навчання після термінів, необхідних для здійснення вибору у цій системі. Проте, наявні на сайті ЗВО накази про зарахування вказують, що ЗО були зараховані 31.08.2023 р. (<http://surl.li/mkglr>, <http://surl.li/mkghmm>). На думку ЕГ, здобувачі недостатньо обізнані з механізмом вибору ВОК. Більше того, вибір ВОК має відбуватися після ознайомлення з силабусом ВОК, через систему АСФІОТ і у строки визначені зазначеним вище Положенням. Таким чином, у ЗВО визначена чітка система вибору ВОК, здобувачі ОП мають можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії через систему АСФІОТ, проте на даній ОП здобувачі не обізнані з процедурою вибору ОК і не користуються АСФІОТ. На думку ЕГ, недостатнім є перелік вибіркового ОК на ОП, що фактично звужує вибір ОК до 1 з 2. Також визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» та «альтернативні» ВОК, наперед психічно програмує здобувача робити вибір «рекомендованих» ОК.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регламентується відповідним Положенням (<http://surl.li/brjccq>), яке регламентує систему організаційних, методичних та інших заходів у сфері практичної підготовки ЗО. Практика ЗО проводиться на підприємствах, організаціях та установах різних форм власності, а також оснащених відповідним чином структурних підрозділах Університету. У період виникнення надзвичайних та невідворотних обставин допускається проведення практичної підготовки з використанням технологій дистанційного навчання. За запит ЕГ ЗВО надали 9 договорів з базами практик (відповідь 16.10.23 о 7:37), з них 3 ЗВО, термін дії одного договору скінчився, термін дії ще 3 договори завершується 31.12.2023 р., термін дії договору з Національним бюро з розслідування авіаційних подій та інцидентів з цивільними повітряними судами не відскановано. На зустрічах здобувачі і НПП зазначили, що змістом переддипломної і науково-дослідної практики є виконання завдань відповідно до теми кваліфікаційної роботи. Тому, на думку ЕГ, необхідним є невідкладне розширення баз практик, щоб забезпечити здобувачам проведення у рамках практик досліджень відповідно до кваліфікаційної роботи. На зустрічі здобувачі зазначили, що мали можливість вибору бази практики, проте більшість з них проходили і проходять практику на базі кафедри авіаційної психології. Гарант ОП також підтвердила, що 60 % здобувачів проходять практику на базі кафедри. ОП передбачає 2 види практичної підготовки: ОК12 Науково-дослідна практика у сфері психології, ОК13 Переддипломна практика. На запит ЕГ ЗВО (16.10.23 р. о 17:21) надав методичні рекомендації до проходження вказаних видів практик. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась, що дані методичні рекомендації доступні і ЗО в особистих кабінетах Google-class. ОК12 (4,5 кр.) спрямована на формування ЗК:1-7,9, СК1-14: та досягнення ПР:1-14; ОК13 (6 кр.) – ЗК:1-9, СК:1-10; ПР:1-14. У робочих програмах і методичних рекомендаціях ОК12,13 не конкретизовані індивідуальні завдання на практику, не наведено їх прикладів. На думку ЕГ потребують уточнення типові завдання до практики, проте в особистих кабінетах Google-class здобувачів такі завдання наявні. На зустрічі з роботодавцями з'ясовано, що вони співпрацюють з керівниками практик, а Шевченко С. тільки збирається укладати угоду про співробітництво з ЗВО. Проте, роботодавці не зазначили на зустрічі, що вони обговорюють з керівниками практик або гарантом завдання на практику. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що ОП передбачає практичну підготовку здобувачів, яка в цілому дозволяє здобути компетентності для подальшої професійної діяльності. Адаже значно покращить практичну підготовку обговорення зі стейкхолдерами програм практик. Потребують оновлення договори, в яких завершився строк дії, а також розширення переліку баз практик задля забезпечення ЗО проведення у рамках практик досліджень відповідно до теми кваліфікаційної роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП містить ОК, які спрямовані на формування soft-skills, зокрема ОК6 Психологія самоменеджменту – управління часом, управління стресом, управління конфліктами, ОК7 Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах – стресостійкість, саморегуляція, ОК8 Психологія прийняття рішень – ефективне прийняття рішень. ЗК3.Здатність генерувати нові ідеї (креативність) – формується в шести ОК2,5,6,11,12,13; ЗК4.Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми – в 12 ОК2-13; ЗК5.Цінування та повага до різноманітності та мультикультурності – в семи ОК1,2,4,6,10,12,13; ЗК6.Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) – в 12 ОК2-13; ЗК9.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети – в 7 ОК 2,5,6,10-13. На зустрічах із здобувачами було встановлено, що їх вчать комунікативним навичкам, навичкам роботи у команді на ОК Організаційна психологія, навичкам самоконтролю на ВОК Психологія емоційного інтелекту, лідерським навичкам в рамках проходження швейцарських курсів «Principle-based, corruption-free, leadership a condition for victory and successful rebuilding of Ukraine», які пропонувалися здобувачам ОП (сертифікати надані ЕГ 16.10.23 р. о 07:33). На кафедрі працюють два наукові гуртки «PsyLab» та «Інсайт», де здобувачі мають змогу розвивати soft skills на різноманітних тренінгах і активностях, про що зазначили на зустрічі керівниці цих гуртків, а також розвивати soft skills, необхідні для подальшої роботи, самостійно проводячи різноманітні активності у гуртках. Таким чином, ЕГ засвідчує, що зміст ОП дозволяє набуття соціальних навичок (soft-skills).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Гарант у відомостях із самооцінювання ОП зазначає, що «ОП не передбачає врахування професійного стандарту, який відсутній за галуззю знань 05 – Соціальні та поведінкові науки, спеціальність 053 «Психологія». Мета ОП частково відповідає професійному стандарту «Практичний психолог (соціальна сфера)» від 03.02.2021р. (<http://surl.li/cpiyq>), і частково відповідає професійному стандарту «Практичний психолог закладу освіти» від 24.11.2020р. (<http://surl.li/bfkqt>). Згідно проф. стандарту «Практичний психолог закладу освіти» вид проф. діяльності за ДКО03:2010 - 2445.2 Практичний психолог у закладі освіти; згідно проф. стандарту за професією Практичний психолог (соціальна сфера) вид проф. діяльності за ДКО03:2010 - 2445.2 Практичний психолог (соціальна сфера). В ОП зазначена наступна придатність до працевлаштування «Випускники отримують можливість працевлаштування в організаціях (установах, закладах освіти, центрах, підприємствах, в тому числі в авіаційній галузі) різних форм власності, на посадах, визначених чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) в межах відповідної спеціальності», конкретний вид проф. діяльності за ДКО03:2010 в ОП не зазначається. У проф. стандарті «Практичний психолог закладу освіти» загальні і проф. компетентності в цілому відображені у ЗК, СК і ПР ОП. У проф. стандарті «Практичний психолог (соціальна сфера)» загальні і проф. компетентності у цілому відображені у ЗК, СК і ПР ОП. Таким чином, професійні стандарти «Практичний психолог закладу освіти» та «Практичний психолог (соціальна сфера)» не враховувалися під час оновлення ОП, хоча ПР, компетентності в цілому відповідають вимогам вказаних професійних стандартів.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП та окремих ОК визначені в Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/gqvm>). Відповідно до Положення кількість аудиторних занять в 1 кредиті ECTS для денної форми - від 33 до 50 %. Відповідно до Методичних рекомендацій з розробки НП (<http://surl.li/eishz>), для ОР магістра кількість годин аудиторних занять в 1 кредиті ECTS (денна форма навчання) - на рівні 33%. Аналіз НП ОП показав, що ОК_{1,3,4,6,7,8} та всі вибіркові ОК мають менше 33 % аудиторних годин. Аналіз НП в цілому показав, що аудиторних занять ЗО мають 542 год. з 2700 год. ОП, що становить 20 %. Якщо проаналізувати кількість годин НП без практичної підготовки і атестації, то кількість аудиторних годин складає 32 % (обов'язкові ОК), 29 % (ВОК), в цілому 31 %. Порядок організації СР здобувачів визначається відповідним Положенням (<http://surl.li/sdhy>), згідно до якого завдання СР – навчити ЗО планувати траєкторію навчання, організовувати час, опрацьовувати джерела, здійснювати НДР. На другому рівні ВО потрібно спрямовувати ЗО на науково-дослідний підхід до організації роботи та безпосередню участь у виконанні наукових досліджень. ЗО, які приступають до вивчення ОК, на першому занятті повинні бути проінформовані НПП щодо системи організації СР– обов'язкових індивідуальних завдань, термінів виконання, кількості балів за кожен вид робіт, часу проведення консультацій, отримати інформацію про літературу. Аналіз силабусів і РП ОК ОП показав, що вони не містять конкретних завдань для СР; тематики рефератів і доповідей; тематики курсових робіт та проектів і методичні рекомендації щодо їх виконання; зразки оформлення індивідуальних завдань; перелік контрольних запитань та екзаменаційних білетів. На ОП наявні методичні рекомендації до виконання кваліфікаційних та курсових робіт, які представлені у кабінетах ЗО на платформі Google-class. На запит ЕГ ЗВО надав повний текст методичних матеріалів до СР (відповідь від 17.10.23 р. о 07:31) з двох ОК, в яких наявні власне методичні рекомендації, питання для самоперевірки, теми доповідей і презентацій, практичні завдання, тематика контрольних робіт. На зустрічі зі здобувачами ними було підтверджено і продемонстровано через Google-class, що вони вчасно отримують завдання для СР, в тому числі для підготовки до практичних і лекційних занять, теми доповідей, презентацій, курсових робіт, кваліфікаційних робіт, питання до екзамену тощо. Проте, здобувачі не змогли пояснити і продемонструвати критерії оцінювання різних видів СР. В НП ОП окремо передбачено години і кредити СР для підготовки курсової роботи і проекту, підготовки до атестаційного екзамену, підготовки і захисту кваліфікаційної роботи. Аналіз ОП, НП, РП ОК, зустрічі зі ЗО дозволяє ЕГ зробити висновок, що обсяг фактичного навантаження в цілому відповідає досягненню цілей і ПР ОП. Проте, співвідношення годин на самостійну і аудиторну роботу не відповідає вимогам ЗВО до розробки НП. Не розроблені критерії оцінювання різних видів СР і, відповідно, ЗО про них не проінформовані.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Проте, у ЗВО наявне Положення про дуальну форму здобуття освіти <http://surl.li/brita>, яке визначає організацію освітнього процесу за дуальною формою, порядок зарахування здобувачів на дану форму навчання, особливості реалізації навчання та питання фінансового забезпечення.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

- у ЗВО запроваджено автоматизовану систему формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти (АС ФІОТ).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: - здобувачі ОП недостатньо обізнані з процедурою вибору ОК і не користуються АСФІОТ; - недостатнім є перелік вибіркових ОК на ОП, що фактично звужує вибір ОК до 1 з 2; - визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» та «альтернативні» ВОК наперед психічно програмує здобувача робити вибір «рекомендованих» ОК; - потребує розширення реєстр баз практик; - співвідношення годин на самостійну і аудиторну роботу не відповідає вимогам ЗВО до розробки НП; - не розроблені критерії оцінювання різних видів СР і, відповідно, здобувачі про них не поінформовані. Рекомендації: - гаранту ОП щорічно після зарахування здобувачів інформувати їх про процедуру вибору ОК і забезпечити здійснення вибору ОК здобувачами у АСФІОТ; - групі забезпечення розширити перелік вибіркових ОК на ОП, щоб здобувач мав реальну можливість вибору ОК ширшу за вибір 1 із 2, затвердити відповідний перелік у визначені ЗВО строки; - ЗВО при наступному перегляді Положення про формування індивідуальної освітньої траєкторії змінити формулювання «рекомендовані» та «альтернативні»

ВОК з метою уникнення програмування здобувача на вибір «рекомендованих» ОК; - гаранту ОП та робочій групі протягом 2023-2024 н.р. укласти договори з установами і організаціями державної і недержавної форм власності, які можуть бути базою практик, з врахуванням специфіки ОП і тематики кваліфікаційних робіт здобувачів; - гаранту ОП при наступному перегляді ОП у 2024 р. привести у відповідність НП ОП до вимог ЗВО щодо розробки НП в частині співвідношення годин на самостійну і аудиторну роботу; - групі забезпечення невідкладно розробити критерії оцінювання різних видів СР та проінформувати про них здобувачів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Повна відповідність за підкритеріями: 2.2, адже зміст ОП структурований за семестрами, ОК, включені до ОП, в цілому становлять логічну послідовність та в сукупності дають можливість досягнути заявлені цілі і ПР; 2.3, адже зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності; 2.6, адже ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям. Відповідність у значному ступені за підкритеріями: 2.1, адже обсяг ОП (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, обсяг окремих ОК (у кредитах ECTS) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, проте не відповідає вимогам ЗВО до розробки навчальних планів в частині визначення кількості годин на аудиторне навантаження здобувача; 2.5, адже ОП та НП передбачають практичну підготовку здобувачів, яка дає можливість здобути компетенції, необхідні для подальшої професійної діяльності, проте значно покращить практичну підготовку обговорення зі стейкхолдерами програм практик та укладання договорів з базами практик задля забезпечення здобувачам проведення досліджень відповідно до теми кваліфікаційної роботи; 2.7, адже зміст ОП в цілому відповідає вимогам професійних стандартів, хоча ОП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Часткова відповідність за підкритеріями 2.4, адже структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, політика ЗВО передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, у ЗВО визначена чітка система вибору ОК, здобувачі ЗВО мають можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії через систему АСФІОТ, проте на даній ОП здобувачі недостатньо обізнані з процедурою вибору ОК і не користуються АСФІОТ, недостатнім є перелік вибіркового ОК на ОП, що фактично звужує вибір ОК до 1 з 2, визначення ЗВО формулювання «рекомендовані» та «альтернативні» ВОК, наперед психічно програмує здобувача робити вибір «рекомендованих» ОК; 2.8, адже обсяг ОП в цілому відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню ПР, проте співвідношення годин на самостійну та аудиторну роботу не відповідає вимогам ЗВО до розробки НП. Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені у короткий термін, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В за критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання оприлюднені на офіційному сайті Національного авіаційного університету. Для абітурієнтів у вільному доступі на сайті ЗВО є «Алгоритм вступу до магістратури в НАУ в 2023 році» (<http://surl.li/meoon>). За наведеним посиланням абітурієнти можуть переглянути кроки, які необхідно здійснити для вступу, а також, переглянути перелік освітніх ступенів та спеціальностей, на які здійснюється набір. Правила прийому є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. На офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/joohp>) вступники можуть переглянути графіки проведення вступних випробувань, строки прийому документів та заяв, рейтингові списки та рекомендовані списки до зарахування на навчання. На сайті приймальної комісії НАУ (<http://surl.li/lrkwb>) оприлюднено додатки з інформацією про вступ для осіб з тимчасово окупованих територій, пільгові групи. Окрім того, за посиланням <http://surl.li/mjwug> абітурієнти можуть ознайомитися із вартістю та термінами навчання на ОП, про навчальний процес. Жодних обмежень чи привілеїв в умовах вступу на ОП немає.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми. Програма фахового вступного іспиту за ОП 2023 року (<http://surl.li/mleyi>) складається з теоретичних питань та практичного завдання на основі теоретичних питань. Питання, які виносяться на фаховий вступний іспит, з наступних ОК: «Загальна психологія», «Психодіагностика» та «Соціальна психологія». Програма фахового вступного іспиту враховує

особливості ОП. Проте, на онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом та допоміжними (сервісними) структурними підрозділами відповідальний секретар ПК НАУ повідомив, що за Положенням про правила прийому на навчання в 2023 році програма фахового вступного іспиту має відповідати програмі ЄФВВ 2023 року, затвердженого МОН України, але оскільки програма вступного фахового випробування в НАУ була затверджена раніше, то положенням передбачено, що воно може відповідати програмі фахового випробування минулих років. Проте, приймальна комісія ЗВО рекомендувала враховувати програму ЄФВВ при складанні програми фахового вступного випробування на ОП. Отже, ЕГ встановила, що програма фахового вступного випробування для вступу на ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня відповідає вимогам та враховує особливості самої освітньої програми. Проте, на думку ЕГ, потребує узгодження програми фахового вступного випробування з програмою ЄФВВ.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила та процедури визнання результатів навчання отриманих в інших ЗВО регулюються Положенням про порядок переведення (поновлення) студентів, що навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей до НАУ (<http://surl.li/gmrgr>): переведення (поновлення) студентів, які навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей, на навчання до НАУ, здійснюється на підставі їх письмових заяв на ім'я ректора НАУ. При цьому студенти особисто пред'являють документ, що засвідчує особу, а до заяви додають копії: документа, що засвідчує особу, залікової книжки та/або академічної довідки. (п.2.1.). При цьому переведення (поновлення) студентів на навчання в Національному авіаційному університеті здійснюється: - на місця державного замовлення, якщо студенти навчалися у вищих навчальних закладах Донецької та Луганської областей за державним замовленням; - на договірній основі із збереженням умов оплати, що передбачені договорами, укладеними раніше студентами з вищими навчальними закладами Донецької та Луганської областей та наданими до приймальної комісії Національного авіаційного університету. (п.2.8.); Тимчасове положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів (<http://surl.li/grmp>): поновлення до складу здобувачів вищої освіти здійснюється ректором університету незалежно від тривалості перерви в навчанні, причини виключення, трудового стажу, форми навчання і з урахуванням здатності здобувача вищої освіти успішно виконувати графік навчального процесу (п.3.1.). Порядок ліквідації академічної різниці встановлюється ректором університету. Ліквідація академічної різниці здійснюється, як правило, до початку навчальних занять. Отже, ЗВО визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, вони є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Практика застосування на ОП відсутня.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів, отриманих у неформальній освіті регулюються Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (<http://surl.li/gqvm>), Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти НАУ (<http://surl.li/esnvd>). В НАУ можна визнати результати навчання, здобуті у неформальній чи інформальній освіті в обсязі, що, як правило, не перевищує 10% від загального обсягу кредитів передбачених ОП, але в межах навчального року – не більше 5 кредитів на магістерському рівні освіти (п.2.5.). Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається із врахуванням тематики, змісту та результатів навчання ОК освітньої програми, які входять до НП, а також відповідають за тематикою, обсягом вивчення та змістом як навчальній дисципліні в цілому, так і її окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню (курсівій роботі, курсовому проекту, контрольній роботі тощо), які передбачені робочою програмою (силабусом) даної навчальної дисципліни (п.2.6.). Визнання результатів навчання не поширюється на кваліфікаційні (дипломні) роботи (проекти) (п.2.7.). Визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті здійснюється комісією у складі не менше трьох осіб, яка створюється на підставі розпорядження декана факультету (директора інституту). До складу комісії, як правило, входять: заступник декана (заступник директора), гарант ОП, на якій навчається здобувач, завідувач кафедри, науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання дисципліни (п.3.3.). Прецедентів застосування даного правила на ОП не було. Проте, на онлайн-зустрічі зі здобувачами, ЕГ дізналася, що на ОП є практика зарахування результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти в одноосібному порядку, коли здобувач може звернутися до НПП зі сертифікатом, підтвердити отримані знання. В такому випадку, викладач ОК може зарахувати результати навчання неформальної освіти, повністю чи частково на власний розсуд. Таким чином, ЕГ дійшла висновку, що у ЗВО наявні чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих в неформальній освіті, проте на ОП вони використовуються не в повній мірі. Також ЕГ вважає, що до складу комісії, яка визнає результати навчання отримані у неформальній освіті, має входити представник здобувачів.

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

За критерієм 3 сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: - програма фахового вступного випробування 2023 року не відповідає програмі ЄФВВ з психології і соціології 2023 року; - на ОП не відпрацьовано механізм визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти. Рекомендації: - завідувачу кафедри при складанні вступного фахового випробування на 2024 р. враховувати програму ЄФВВ з психології і соціології; - гаранту ОП систематично інформувати здобувачів про механізм врахування результатів навчання, отриманих в процесі неформальної освіти; групі забезпечення систематично дотримуватися визначених ЗВО правил врахування результатів неформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Повна відповідність за підкритеріями: 3.1 та 3.3, оскільки Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Правила прийому оприлюднені на офіційному сайті ЗВО та доступні для абітурієнтів. У ЗВО є положення, які регулюють зарахування та перезарахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО. За підкритерієм 3.2 часткова відповідність, правила прийому на навчання враховують особливості самої ОП, проте при складанні програми фахового вступного випробування у 2023 р. не враховано програму ЄФВВ з психології і соціології. Підкритерій 3.4 частково відповідає вимогам, у НАУ визначений механізм зарахування результатів навчання, отриманих шляхом неформальної освіти, однак ОП цей механізм застосовує не в повній мірі. Отже, зауваження не є критичними, не впливають суттєво на якість підготовки здобувачів і можуть бути усунені в короткий термін. Тому, ЕГ дійшла висновку про відповідність рівню В за критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання й викладання регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>). Форми та методи навчання і викладання відповідають цілям та ПР ОП, що відображено у силабусах, розміщених на сайті кафедри (<http://surl.li/mjtzp>). До прикладу, під час вивчення ОК8 з метою досягнення заявлених у ОП ПР1, ПР9,10 використовуються такі методи навчання як пояснювально-ілюстративні (мультимедійні презентації, схеми); презентація доповідей, інтерактивні методи (групова дискусія, творчі завдання, самоаналіз); психодіагностичні методики. Під час спілкування зі студентами та НПП ЕГ з'ясувала, що викладачі широко застосовують інтерактивні методи навчання, зокрема метод кейсів, дискусійні, мультимедійні, проблемні технології дослідницького навчання, групові змагання, моделювання професійних ситуацій. Методи навчання та викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, що було підтверджено під час зустрічей. Одне із запитань анкети, що проводиться серед здобувачів, власне, стосується того, наскільки навчання відбувалось за принципами студентоцентрованості (більшість опитаних за 10-ти бальною шкалою дали ствердуювальну відповідь) (<http://surl.li/lolri>). Проте, в анкетах відсутні запитання щодо рівня їхньої задоволеності методами навчання на ОП (<http://surl.li/mmbgj>). НП (<http://surl.li/mlznw>), РП ОК (<http://surl.li/mltqt>) свідчать про те, що викладання за ОП орієнтоване на формування практичних умінь і навичок здобувачів. Окрім того, студентам надається можливість обирати тему курсових та кваліфікаційних робіт (перелік затверджених робіт надано на запит 16.10.23р., 7.20). Здобувачі на зустрічі з ЕГ підтвердили можливість вільно обирати базу практики та впливати на тематику курсової та кваліфікаційної роботи. Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів здійснюється відповідно до нормативних документів ЗВО з використанням автоматизованої системи АС ФІОТ (<http://surl.li/eisee>). Здобувачі під час зустрічі з ЕГ наголосили, що куратор їх інформує, надіславши в чат студентської групи перелік рекомендованих та альтернативних дисциплін, із яких вони мають вибрати. Презентації ОК викладачами ОП не відбувається, оскільки куратором надається стисла анотація до кожної дисципліни. У НПП є можливість вільно обирати методи навчання і викладання відповідно до принципів академічної свободи, самостійно розробляти програми ОК, які вони викладають, що регламентовано Методичними рекомендаціями до розроблення і оформлення РП дисципліни (<http://surl.li/ahzgy>) та підтверджено словами самих НПП. Отже, ЕГ вважає, що форми та методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті НАУ у вільному доступі міститься інформація про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/eisxl>). На сайті кафедри розміщено ОП, силабуси, РП всіх ОК (<http://surl.li/mmbwt>) включно з цілями, змістом та програмними результатами навчання. Здобувачі освіти отримують необхідну інформацію щодо змісту ОК, організації навчального процесу, контрольних заходів тощо безпосередньо від викладачів перед вивченням відповідного ОК. Так, під час зустрічі зі здобувачами Драна Ю. підтвердила, що викладачі розміщують в Classroom із дисципліни практичні завдання, вправи, презентації лекцій, що використовуються для підготовки до занять. Окрім того, магістрантка 1 року навчання Швень Ю. вказала, що незважаючи на те, що студенти навчаються офлайн, вони також використовують інформацію (зокрема, інформативні та презентаційні навчальні матеріали, методичні вказівки до самостійної роботи студентів, методичні вказівки до виконання курсової роботи, перелік питань до форми контролю тощо), що розміщено в Classroom. Для підтвердження факту про те, що НПП надають здобувачам електронну версію НМКД з ОК, студенти продемонстрували наповнення Classroom із ОК4,5, ОК11,12. Отже, на думку ЕГ, усім учасникам освітнього процесу своєчасно та доступно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НПП та здобувачі свої наукові дослідження й розробки апробують, беручи участь у науково-практичних конференціях (<http://surl.li/majyh>). Інституційно ця діяльність підкріплена функціонуванням Ради молодих вчених (<http://surl.li/majyt>). На сайті ЗВО наявна інформація про студентську науку (<http://surl.li/mmfaul>): Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених НАУ; студентські конкурси та олімпіади; конгреси, конференції та семінари НАУ; наукові здобутки здобувачів. Окрім того, на сайті кафедри авіаційної психології розміщено скан-копії сертифікатів здобувачів за участь у наукових конференціях, семінарах, онлайн курсах на платформі Prometheus (<http://surl.li/mmfez>). Отже, студенти мають можливість брати участь у науково-практичних конференціях, друкувати результати наукових досліджень у наукових збірниках: «Політ: Сучасні проблеми науки!», «Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професій», «Авіаційна та екстремальна психологія в контексті технологічних досягнень», а також бути учасниками олімпіад та конкурсів студентських наукових робіт. При зустрічі ЕГ зі здобувачами було підтверджено той факт, що студенти подавали свої публікації до збірника «Політ: Сучасні проблеми науки!». Оpubлікування тез у збірнику було безкоштовним. На кафедрі діють студентський науковий гуртки «PsyLab» та студентський науково-практичний гурток «Інсайт» (<http://surl.li/mmfnul>). Однак, на фокус-групі ЕГ зі здобувачами з'ясовано, що жоден студент не є членом гуртка, тому вони не змогли чітко окреслити напрями їх роботи. Окрім того, на кафедрі є психофізіологічна лабораторія (<http://surl.li/mmfnul>). Під час зустрічі з НПП та при огляді матеріально-технічної бази, завідувач кафедри розповіла, що в ній є проектор, два комп'ютери й вона використовується як мультимедійна аудиторія, де проводяться навчальні заняття та засідання наукових гуртків. Кафедрою щороку подаються заявки та проекти з кошторисною документацією на придбання приладів для досліджень. Проекти заслуховуються на засіданнях Вченої ради. Проте, наразі обладнання відсутнє. Отже, ЕГ встановлено, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відбувається шляхом залучення здобувачів до науково-дослідної роботи кафедри. Здобувачі мають можливість брати участь у науково-практичних конференціях, друкувати результати наукових досліджень у наукових збірниках.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час зустрічі ЕГ з НПП випускової кафедри було з'ясовано, що оновлення змісту освіти за ОП здійснюється на підґрунті взаємодії зі стейкхолдерами, випускниками, здобувачами вищої освіти, підвищення фахової компетентності НПП та відображається у щорічному перегляді робочих програм навчальних дисциплін. Процедура оновлення змісту ОК регулюється Методичними рекомендаціями до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання (<http://surl.li/ahzry>). Згідно рекомендаціям, робочі програми оновлюються кожного року до початку навчального року. Окрім того, НПП кафедри мають високу професійну активність, активно взаємодіють з провідними фахівцями в галузі психології. Зокрема, викладачі кафедри беруть участь: у держбюджетній (кафедральній) науково-дослідній роботі №23-2022/12.01.11 «Життєстійкість особистості як фактор здоров'язбереження в умовах невизначеності» (термін роботи: 01.09.2022 – 30.06.2025 рр.), науковий керівник: доктор психол. наук, професор Помиткіна Л. (<http://surl.li/mmfwk>); у міжнародних науково-дослідницьких проектах, у закордонних, міжнародних, всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах, що підтверджено сертифікатами НПП на сайті ЗВО (<http://surl.li/mknig>, <http://surl.li/mknip>). При зустрічі з адміністративним персоналом НАУ заступник директора Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва та освіти Бугайко Д. підтвердив високу професійну активність НПП ОП та їх участь у міжнародних освітніх програмах. Отже, ЕГ засвідчує, що НПП систематично оновлюють зміст ОК, співпрацюючи зі стейкхолдерами, випускниками, здобувачами вищої освіти, підвищуючи фахову компетентність.

Оновлення ОП на основі наукових досягнень і сучасних практик у ЗВО регламентується нормативним документами з організації освітнього процесу.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності та програма міжнародної академічної мобільності на ОП визначена Стратегією інтернаціоналізації співробітництва в галузі освіти НАУ на 2018-2028 роки (<http://surl.li/sdjj>), Положенням про академічну мобільність (<http://surl.li/lqrqw>). У НПП сформовано профілі науковців у Google Scholar, ORCID, Scopus, Web of Science, ResearchGate, а також профіль на сайті НТБ НАУ та у репозитарії НАУ. Окрім того, НПП кафедри брали участь у: Міжнародних швейцарських вебінарах II рівня тематичних курсів підвищення кваліфікації «Advanced Seminar PLI», «Програма лідерства», «Запобігання корупції на засадах відповідального лідерства та етики» (12.2020р. – 03.2021р.); Помиткіна Л. у Міжнародній програмі академічної мобільності (MEVLANA Exchange Program 2019-2020pp.) (21.10-25.10.2019р.); Горський О., зовнішній сумісник, пройшов закордонне стажування (Staff Mobility for Training) за програмою академічної мобільності Erasmus+ кредитна мобільність в Політехнічний університет Лейрія / Polytechnic Institute of Leiria (Португалія) (10.06-15.06.2019 р.) (<http://surl.li/mknip>). Заклад має угоди про співпрацю з закордонними установами (<http://surl.li/dqsao>, <http://surl.li/eisqb>). Отже, це свідчить про позитивну практику поєднання навчання і дослідження, здобувачі залучені до наукової діяльності, НПП мають високу професійну та публікаційну активність.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

- широка академічна свобода у виборі тем кваліфікаційних досліджень здобувачами; - систематичне проведення конференцій, методичних семінарів, симпозіумів, наявність збірників для публікацій здобувачів, зокрема «Політ: Сучасні проблеми науки!», в якому здобувачі мають змогу публікуватися безкоштовно.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: - відсутність практики академічної мобільності для здобувачів вищої освіти; - в анкетах для здобувачів вищої освіти відсутні питання, які б оцінювали рівень їхньої задоволеності методами навчання на ОП. Рекомендації: - навчально-науковому інституту міжнародного співробітництва та освіти, завідувачу кафедри, гаранту ОП протягом 2023-2024 н.р. налагодити взаємозв'язки з іноземними ЗВО з метою розширення можливостей міжнародної співпраці та реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ОП; - відділу моніторингу якості вищої освіти протягом 2023-2024 н.р. доповнити опитувальник анкети для здобувачів вищої освіти питаннями, які б оцінювали рівень їхньої задоволеності методами навчання на ОП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Повну відповідність ОП за підкритеріями: 4.2, оскільки усім учасникам освітнього процесу своєчасно та доступно надається інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах ОК; 4.4, адже НПП систематично оновлюють зміст ОК, співпрацюючи зі стейкхолдерами, випускниками, здобувачами вищої освіти, підвищуючи фахову компетентність; 4.5, оскільки на ОП наявна позитивна практика поєднання навчання й дослідження, здобувачі залучені до наукової діяльності, НПП мають високу професійну та публікаційну активність. Часткову відповідність за підкритеріями: 4.1, оскільки форми та методи навчання та викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, однак, в анкетах для здобувачів відсутні запитання щодо рівня їхньої задоволеності методами навчання на ОП; під час вибору ОК викладачі не презентують дисципліни, а лише обмежуються тим, що куратор надсилає в чат студентської групи перелік рекомендованих та альтернативних дисциплін, із яких вони мають вибрати; 4.3, адже поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відбувається шляхом залучення здобувачів до науково-дослідної роботи кафедри, здобувачі мають можливість брати участь у науково-практичних конференціях, друкувати результати наукових досліджень у наукових збірниках, на кафедрі є психофізіологічна лабораторія, однак, ця лабораторія має лише мультимедійне

обладнання. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного перегляду ОП, тому ЕГ дійшла висновку про рівень В ОП за критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Основне нормативне забезпечення щодо форм контролю та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів НАУ забезпечується Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ (<http://surl.li/gqvm>), Положенням про організацію проведення поточного і семестрового контролю (<http://surl.li/grmf>). Зміст ОК, види обов'язкових індивідуальних робіт, форми поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів та критерії їх оцінювання визначає робоча програма навчальної дисципліни, що розробляється кафедрою відповідно до - Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни для очної та заочної форм навчання- (<http://surl.li/ahzry>) (п.2.1.). ПК проводиться у формах усного, письмового або комбінованого експрес-контролю чи комп'ютерного тестування, колоквиуму, захисту звітів із лабораторних робіт, оцінювання виступів на семінарських заняттях, ділових чи імітаційних ігор тощо (п.2.3.). В робочій програмі кожного ОК викладач прописує критерії оцінювання кожної виконаної роботи (самостійна робота, контрольна робота, реферат і т.п.) здобувачем. Проте, немає чітких критеріїв оцінки за кожним компонентом роботи. Інформація щодо форм контролю, термінів та критеріїв доводиться до здобувачів за допомогою РП з дисциплін, які публікуються на сайті кафедри на початку навчального року (<http://surl.li/mllqt>), та силабуси (<http://surl.li/mjtzp>). Також на онлан-зустрічі здобувачі розповіли, що вся необхідна інформація доноситься до них викладачем на першому занятті з ОК, робочі програми, силабуси закріплюються в Classroom, а також за необхідності надсилаються в телеграм-чатах. Отже, ЕГ прийшла до висновку, що форми контролю в ЗВО є чіткими та зрозумілими, але критерії оцінювання різних видів робіт потребують чіткості за кожним компонентом роботи.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів за даною ОП відбувається згідно зі стандартом вищої освіти України другого (магістерського) рівня рівня, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 Психологія (<http://surl.li/bsevy>). Атестація здобувачів відповідає існуючому стандарту вищої освіти, яким передбачено атестацію у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту. Згідно з Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету (<http://surl.li/iedcq>), здобувачі ОП складають атестаційний іспит за фахом та публічно захищають кваліфікаційну роботу магістра. Програма атестаційного іспиту включає наступні ОК: Методологія прикладних досліджень у сфері психології, Психологічна служба, Психологія сексуальності, Організаційна психологія, Психологія прийняття рішень. Атестаційний екзамен складається у письмовій формі. Білет складається з 2 теоретичних та 1 практичного завдань. Програма атестаційного іспиту передбачає перевірку ПР, зазначених у стандарті та в ОП. Для написання кваліфікаційної роботи розроблено методичні рекомендації до виконання кваліфікаційної (дипломної) роботи. Отже, ЕГ засвідчує, що форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, забезпечення об'єктивності екзаменаторів та процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регулюються згідно з Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю (<http://surl.li/grmf>). Для проведення ЕК лектор готує білети або тестові завдання. Критерії оцінювання результатів складання екзамену здійснюється відповідно до РСО, що входить до робочої програми навчальної дисципліни (п.2.22.). Здобувач, який не погоджується з виставленою позитивною оцінкою, має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше наступного робочого дня після оголошення результатів екзамену (п.2.32.). Завідувач кафедри, екзаменатор з навчальної дисципліни або призначені завідувачем кафедри НПП зобов'язані розглянути апеляцію у присутності здобувача вищої освіти впродовж двох робочих днів та прийняти остаточне рішення (п.2.33.). За результатом апеляції оцінка роботи не може бути зменшена, а тільки залишена без зміни або збільшена. Результат розгляду апеляції фіксується на письмовій роботі здобувача і підтверджується підписами завідувача кафедри та науково-педагогічних працівників, які брали участь в проведенні апеляції (п.2.34.). Спеціальні процедури щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів передбачені Кодексом честі науково-педагогічного працівника і студента (<http://surl.li/ajotn>). Повторне складання контрольних заходів додатково регламентоване у Положенні про індивідуальний навчальний план студента (<http://surl.li/gqvn>).

На зустрічі зі здобувачами вони розповіли, що ситуацій конфлікту інтересів не виникало. Якщо вони бажають отримати вищу оцінку, то вони можуть звернутися до викладача за додатковим завданням аби покращити результат. Здобувачі повідомили, що у випадку, якщо на їхню думку, їх оцінили необ'єктивно, вони можуть звернутися за допомогою до завідуючого кафедри. Слід зауважити, що здобувачі не знають регламентованого механізму дій у випадку виникнення конфлікту інтересів. На онлайн-зустрічі з НПП, викладачі повідомили ЕГ, що прецедентів конфлікту інтересів на ОП не виникало. Об'єктивність екзаменаторів, зокрема, на атестаційному іспиті забезпечується за рахунок залучення до складу ЕК стейкхолдерів. Наприклад, цього року до складу ЕК входив заступник директора Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України з науково-інноваційної роботи. докт.психол.н., проф., член-коресп. НАПН України Коқун О. ЕГ прийшла до висновку, що у ЗВО є чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Але здобувачі необізнані про регламентований у ЗВО порядок дій у випадку виникнення конфлікту інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО політика, стандарти та процедури академічної доброчесності забезпечуються: Статутом НАУ (<http://surl.li/dnfbh>), Кодексом честі НПП і студента (<http://surl.li/ajotn>), Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату (<http://surl.li/ajoud>). Перевірка наукових робіт здобувачів за ОП на текстові запозичення проводиться через сервіс Unichек та є обов'язковою умовою для допуску роботи до захисту. ЗВО має договір про співпрацю між ТЗОВ «Антиплагіат» та НАУ, що передбачає вільний доступ до сервісу Unichек. У вільному доступі є Порядок перевірки академічних та наукових текстів на плагіат (<http://surl.li/ajouf>). На резервній зустрічі відповідальна за перевірку робіт на плагіат на кафедрі (Власова-Чмерук О.М.) зазначила, що в середині навчального семестру вона та Вашека Т.В., проводять для здобувачів семінар з академічної доброчесності, студентам пояснюють основні положення, що регулюють перевірку робіт на плагіат, терміни виконання роботи, графік передзахисту та захисту. За 15 днів до захисту ЗО надсилають електронні версії своєї кваліфікаційної роботи Власовій-Чмерук О.М., яка завантажує роботу для перевірки в Unichек. За 1-2 дні, роботи проходять перевірку, далі Власова-Чмерук О.М. формує звіт, який надає для ознайомлення експертній раді, яка складається з 4 НПП і 3 студентів з курсу першого (бакалаврського) рівня ВО, які навчаються за спеціальністю 053. На основі звіту рада приймає рішення про допуск/недопуск роботи до захисту. Звіт надається за проханням голови ДЕК на захист кваліфікаційних робіт. За умови необхідності повторної перевірки роботи на плагіат через Unichек послуга надається безкоштовно. На зустрічі зі студентами і випускниками, вони розповіли, що в обумовлений час вони надсилають свої роботи відповідальній особі (Власова-Чмерук О.М.). Після перевірки здобувачі мають 1-2 дні на виправлення. Здобувачі розповіли, що в кваліфікаційній роботі допускається 40% текстових запозичень. Виправлення чи зменшення відсотку текстового запозичення у випадку допустимої норми залежить від бажання здобувача. Вони знають, чим вищий відсоток оригінальності роботи, тим на вищий бал буде оцінена робота. Здобувачі зазначили, що перевірка робіт на плагіат безкоштовна. На запит ЕГ ЗВО надали (16.10.23р. о 13.10) приклади електронних звітів про перевірку магістерських робіт на текстові запозичення та рішення експертної ради про допуск роботи до захисту (2021 р. і 2022 р.); зазначаємо, що відсоток оригінальності перевірених робіт, які було надіслано для ознайомлення ЕГ на досить високому рівні. ЕГ прийшла до висновку, що у ЗВО чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Але, допущення 40% текстових запозичень у кваліфікаційних роботах знижує якість наукових робіт студентів, тому ЗВО варто пропагувати практику нульової толерантності до плагіату та сприяти підвищенню оригінальності наукових праць здобувачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

За критерієм 5 сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: - немає чітких критеріїв оцінки різних видів робіт здобувача (реферат, доповідь, презентація тощо); - здобувачі не обізнані з механізмом дій у випадку виникнення конфлікту інтересів; - ЗВО недостатньо популяризує політику нульової толерантності до плагіату. Рекомендації: - групі забезпечення до наступного перегляду РП і силабусів у 2024 р., розробити чіткі критерії оцінювання кожного виду робіт здобувача і відобразити їх у силабусі чи РП; - гаранту ОП систематично, не рідше 1 разу на рік, проводити для здобувачів заходи з роз'яснення порядку дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій та конфлікту інтересів; - адміністрації ЗВО, гаранту ОП та групі

забезпечення систематично популяризувати академічну доброчесність, зокрема, політику нульової толерантності до плагіату.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За підкритерієм 5.1 виявлена часткова відповідність, форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів дозволяють встановити досягнення результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь, проте, немає чітких критеріїв оцінювання різних видів робіт здобувачів. Підкритерій 5.2 повністю відповідає вимогам, оскільки форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти та регулюються згідно зі стандартом вищої освіти для відповідної спеціальності і рівня ВО, а також внутрішнім Положенням про атестацію здобувачів. За підкритерієм 5.3 ЕГ зробила наступні висновки: в НАУ є чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів шляхом залучення в екзаменаційні комісії стейкхолдерів. Є механізм урегулювання конфлікту інтересів, проте на ОП він не застосовувався, оскільки таких випадків не було. Тому, підкритерій 5.3 частково відповідає вимогам. За підкритерієм 5.4 виявлено часткову відповідність, тому що у ЗВО визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Проте, варто підвищити популяризацію академічної доброчесності, зокрема, політики нульової толерантності до плагіату. Виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути виправлені в короткий термін, на основі чого логічно буде встановити оцінку В за критерієм 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Кількість викладачів, професійна кваліфікація яких забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання, складає 9 осіб, із них 7 осіб працює за основним місцем роботи. Ці викладачі задіяні для забезпечення викладання ОК за даною ОП, а саме: 5 докторів та 4 кандидати наук, із яких 4 доктори та 2 кандидати психологічних наук. Науковий ступінь та звання, або базова освіта викладачів відповідають дисциплінам, які вони викладають, а саме: Хохліна О. – Методологія прикладних досліджень у сфері психології; Помиткіна Л. – Психологічна служба; Лич О. – Психологічна стійкість в екстремальних та кризових умовах, Психологія прийняття рішень; Яковицька Л. – Особливості індивідуальної та групової психокорекції в авіаційній галузі. Розширену інформацію по всіх НПП, які викладають ОК за даною ОП із зазначенням їх академічної та професійної відповідності, було надано на запит (17.10.23 о 14.57). НПП беруть участь у курсах удосконалення професійно-педагогічної і соціальної компетентності, міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях (Хохліна О., Мужанова Н., Давиденко А., Шоріна Т.), пройшли курси підвищення кваліфікації (стажування) (Супрун Д., Помиткіна Л., Яковицька Л., Лич О.), є учасниками міжнародних проєктів та вебінарів (Помиткіна Л., Лич О.) та ін. Під час зустрічі з адмінперсоналом начальник відділу моніторингу якості вищої освіти Гізун А. наголосив, що кафедра проходила внутрішній аудит, у 2021 р. за результатами міжнародної та наукової діяльності колектив кафедри авіаційної психології посів 1 місце. У наданому на запит звіті про внутрішній аудит (19.10.23 о 17.16) зазначено, що викладачі ОП Помиткіна Л., Яковицька Л. та ін. взяли участь у міжнародних проєктах «Prevention of corruption on the basis of responsible leadership and ethics» (Інститут лідерства, Pointman, Швейцарія, 2020р), «Training on transforming the nation through responsible, inspiring leadership fighting corruption advanced program» (Інститут лідерства, Pointman, Швейцарія, 2021р.). Підтвердження сертифікатів НПП щодо проходження стажування, семінарів, тренінгів, вказаних вище, розміщено на сайті ЗВО (<http://surl.li/mknig>, <http://surl.li/mknip>). ЕГ констатує, що академічна кваліфікація НПП, зазначених у таблиці 2 звіту про самооцінювання, в цілому сприяє забезпеченню досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП на вакантні посади чітко регламентується Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у НАУ (<http://surl.li/gsfm>). На посади НПП за конкурсом обираються особи, які відповідають вимогам, установленим до НПП Законами України Про освіту, Про вищу освіту, мають науковий ступінь або вчене звання, а також ступінь магістра. Під час конкурсного відбору враховується відповідність претендента профілю кафедри

(структурного підрозділу), рівень наукової та професійної активності претендента, за критеріями, які перелічені у додатку 15 Ліцензійних умов (п.38). Для конкурсного відбору претендент надає пакет документів: звіт про результати роботи, рецензію на відкрите заняття, список праць, дипломи та сертифікати. Документи розглядаються кафедрою, вченою радою ФЛСК стосовно укладання договору. Необхідний рівень професіоналізму НПП під час конкурсного добору забезпечується урахуванням академічної та професійної кваліфікації: наявності наукового ступеня, результатів наукової та практичної діяльності, публікацій у базах Scopus, WoS, Scopus та ін. Строк трудового договору (контракту) з НПП встановлюється за погодженням сторін, але не більше ніж на 5 років. При зустрічі начальник управління кадрів та документообігу Бондарчук С. відзначив, що 90% НПП кафедри авіаційної психології мають довгострокові контракти на 5 років. Окрім того, під час проходження конкурсу підставою для продовження контракту можуть бути високі рейтингові оцінки професійної діяльності викладача, згідно Положення про рейтингове оцінювання діяльності НПП та навчальних структурних підрозділів НАУ (<http://surl.li/mefgb>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У ЗВО функціонує Рада роботодавців НАУ (<http://surl.li/dikuw>), а на факультеті лінгвістики та соціальних комунікацій – Рада роботодавців ФЛСК (<http://surl.li/kcknj>). На діючу ОП редакції 2021 р. у звіті про самооцінювання було представлено 1 рецензію, на ОП редакції 2023 р. – 3 рецензії. У вільному доступі на сайті міститься розширений перелік угод про співробітництво з іншими організаціями та ЗВО (<http://surl.li/mkovw>). Це свідчить про те, що ЗВО співпрацює з державними установами, закладами освіти, громадськими організаціями та різноманітними приватними установами, що надаватимуть змогу працевлаштування майбутнім фахівцям. Проте, під час зустрічі з роботодавцями ніхто із запрошених стейкхолдерів не засвідчив факт проходження практики студентами на їх базі. Роботодавці лише зазначили, що здобувачі перебували під час заходів в їхніх установах та організаціях. Окрім того, вони налаштовані на співпрацю з кафедрою авіаційної психології та в перспективі планують брати студентів на практику. За результатами зустрічі з роботодавцями ЕГ констатує, що дана категорія стейкхолдерів залучена до організації та реалізації освітнього процесу на даній ОП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО є досвід запрошення професіоналів-практиків для роботи за сумісництвом. Так, під час зустрічі з випускниками Горський О., керівник центру льотної підготовки НАУ, підтвердив, що запрошувався до викладання на ОП, працював за сумісництвом на кафедрі авіаційної психології на посаді викладача. Згідно звіту про самооцінювання, для реалізації ОП професіоналі-практики залучаються до аудиторних занять на ОП шляхом проведення науково-практичних, науково-методичних семінарів, тематичних нарад, про що свідчить інформація, розміщена на сайті ЗВО в новинах кафедри авіаційної психології (<http://surl.li/lolaz>, <http://surl.li/lolbn>, <http://surl.li/mkqex>). Окрім того, під час інтерв'ювання здобувачі відзначили цікаву зустріч з HR менеджером. Однак, при зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що нікого не запрошували до проведення бінарних занять, тренінгів, семінарів, окрім Соловей Н., яка є викладачем кафедри авіаційної психології, аспіранткою та паралельно HR директоркою в мережі магазинів одягу LAPIN HOUSE, має приватну психологічну практику. Отже, ЕГ відзначено несистемність залучення роботодавців до навчального процесу, а саме участі у проведенні аудиторних (лекційних та практичних) занять.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Задля сприяння професійному розвитку викладачів у ЗВО введено в дію Положення про підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/aguzs>), функціонує Центр підвищення кваліфікації (<http://surl.li/dgvvv>). Викладачам надається можливість проходити стажування шляхом міжнародних програм (<http://surl.li/czjzi>) завдяки діяльності Навчально-наукового інституту міжнародного співробітництва освіти НАУ. Їм відкрито безкоштовний доступ до курсів освітніх платформ Coursera і Prometheus (<http://surl.li/eitnp>). НПП підвищують кваліфікацію один раз на 5 років на базах інших ЗВО, профільних установах (<http://surl.li/mkqzm>), зокрема: Помиткіна Л. долучалася до програм MEVLANA в Бінгольському ун-ті, Туреччина (<http://surl.li/mkqzr>); Яковицька Л., Хохліна О., Лич О., Помиткіна Л. брали участь у Швейцарському проєкті (<http://surl.li/mkrad>); кафедра систематично організовує міжнародні науково-практичні конференції (<http://surl.li/mkrbc>). Отримані компетентності викладачі використовують у професійній діяльності: проводять майстер-класи, семінари, лекції. Усі викладачі мають публікації в Scopus/ Web of Science (<http://surl.li/mknig>, <http://surl.li/mknip>). Загалом система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) відповідає потребам та інтересам НПП, що підтверджено під час зустрічей з фокус-групами та наданими документами на запит (17.10.23 о 14:57).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Чинний Статут університету (<http://surl.li/amepd>) регламентує систему стимулювання розвитку викладацької майстерності, передбачаючи матеріальні та моральні заохочення. Відповідні рекомендації щодо стимулювання професійної активності науково-педагогічних працівників відображено в таких документах НАУ: Положення про преміювання працівників НАУ (<http://surl.li/eiyeu>), Колективний договір (<http://surl.li/bfnpb>), Положення про порядок заохочення осіб, які працюють, навчаються в НАУ (<http://surl.li/eisut>), Порядок використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення (<http://surl.li/ehcdm>). Матеріальне стимулювання в розмірі 5 тисяч гривень отримують ті НПП, які одноосібно чи у співавторстві опублікували статтю у збірнику, що індексується в наукометричних базах Scopus або Web of Science. Матеріальні винагороди передбачені також за видання монографій і підручників (<http://surl.li/bdqix>), упровадження інноваційних інформаційних комплексів (<http://surl.li/bdqix>) тощо. Для заохочення співробітників, студентів, аспірантів та випускників за виняткові заслуги перед університетом запроваджено нагрудні знаки «За сумлінну працю» та «Ветеран Національного авіаційного університету», а також Почесна грамота за особливі заслуги перед НАУ, відзнака університету Подяка ректора, Грамота та Лист подяки НАУ. За високий рівень майстерності та видатні науково-педагогічні здобутки були нагороджені: Помиткіна Л. – Нагрудний знак «За сумлінну працю», 2019 р., подяка МОН України, 2022 р; Лич О. – подяка ректора НАУ за бездоганну сумлінну працю, високий професіоналізм, значний внесок у підготовку кваліфікованих фахівців, 2019 р. Яковицька Л. – грамота Національного авіаційного університету, 2023 р. Отже, в НАУ наявні практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності шляхом преміювання, заохочувальних відзнак ЗВО. Особливе значення має винагорода за публікації в наукометричних базах Scopus або Web of Science.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

- потужний кадровий склад НПП та їх висока професійна активність, наявність у НПП публікацій у виданнях, які включено до наукометричних баз Scopus та Web of Science, їх участь у закордонних стажуваннях та проектах; - налагоджена система професійного розвитку викладачів; - наявність закладів-партнерів, які є флагманами в науковій психології України, систематичне науково-методичне співробітництво.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: - несистемність залучення роботодавців до навчального процесу, а саме участі у проведенні аудиторних (лекційних та практичних) занять. Рекомендації: - гаранту ОП та групі забезпечення систематично залучати роботодавців, професіоналів-практиків до аудиторних занять під час реалізації освітнього процесу на даній ОП, запровадити практику проведення гостевих лекцій чи/та бінарних лекцій.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Повна відповідність ОП за підкритеріями: 6.1, оскільки професійна кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; 6.2, адже процедури конкурсного добору викладачів є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП; 6.5, оскільки загалом система професійного розвитку (підвищення кваліфікації) відповідає потребам та інтересам НПП; 6.6, адже в НАУ наявні практики стимулювання професійного розвитку та викладацької майстерності шляхом преміювання, заохочувальних відзнак ЗВО. Відповідність у значному ступені за підкритерієм 6.3, оскільки роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу на даній ОП, однак, здобувачі не проходили практики на їх базі. Часткова відповідність за підкритерієм 6.4, адже ОП співпрацює з професіоналами-практиками, проте, виявлено несистемність залучення роботодавців до навчального процесу, а саме участі у проведенні аудиторних (лекційних та практичних) занять. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені за наступного перегляду ОП, тому, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОП за критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених

освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відео-огляд матеріально-технічної бази засвідчує, що ОП має необхідні ресурси для задоволення освітніх потреб здобувачів. ЗВО додали (19.10.23 о 16:38) до системи фото матеріали для аналізу МТБ. Проаналізувавши все побачене на онлайн-зустрічі та додаткові матеріали надані ЗВО, можна зазначити, що в розпорядженні ОП є аудиторії для проведення лекційних та семінарських занять. Деякі навчальні аудиторії обладнані мультимедійними технічними засобами (ноутбуки, комп'ютери, проектор), є безкоштовний доступ до Wi-Fi мережі. Наявна кімната психологічного розвантаження, проте її устаткування є недостатньо наповненим. Гарно наповнений фонд бібліотеки, який також поновлюється, зокрема, за рахунок публікацій НПП, що викладають на даній ОП. Книжковий фонд бібліотеки є в електронному доступі. В розпорядженні ОП є психологічна лабораторія, яка, на думку ЕГ, недостатньо забезпечена матеріалом для задоволення освітніх потреб здобувачів. У здобувачів є можливість проживати у комфортних гуртожитках. У навчальному корпусі є їдальня, зони для відпочинку, міжповерховий ліфт. Під час онлайн-зустрічі було продемонстровано відео-огляд укриття для здобувачів, яке може вміщувати до 200 осіб. В укритті є питна вода та аптечка, а також обладнана одна навчальна аудиторія для проведення занять, за необхідності, якщо така виникає. Таким чином, ЕГ прийшла до висновку, що фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення ОП відповідає загальним вимогам для задоволення основних освітніх потреб ЗО, проте оснащеність психологічної лабораторії та кабінету психологічного розвантаження потребує удосконалення.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У здобувачів та викладачів ОП є безкоштовний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, що необхідні для задоволення навчальних/викладацьких потреб в межах ОП. Зокрема, є доступ до навчальних аудиторій та іншої інфраструктури для проведення занять (лабораторія, кімната психологічного розвантаження). У НПП та здобувачів є безкоштовний доступ до бібліотеки та її фондів. Бібліотека НАУ (<http://surl.li/gbcrf>) є однією з найбільших бібліотек ЗВО у м. Києві та носить назву Науково-технічна бібліотека. Фонди видань налічують понад два мільйони видань із різних галузей знань. На сайті бібліотеки наведені посилання інформаційних ресурсів, де можна переглянути електронну бібліотеку, віртуальні виставки, нові надходження до бібліотеки та інше. Читальні зали обладнані Інтернет-мережею, з безоплатним доступом, є доступ до навчальних платформ. ЗВО забезпечує необхідний доступ для учасників освітнього процесу для задоволення їхніх освітніх та викладацьких потреб.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Матеріально-технічна база ЗВО забезпечує якісні умови організації освітнього процесу. В навчальному корпусі є укриття для здобувачів, яке зокрема, має одну навчальну аудиторію. Освітнє середовище забезпечується функціонуванням студ. містечка (<http://surl.li/mlhpp>) (комплекс студентських гуртожитків, підприємства громадського харчування, медичного та побутового обслуговування, спортивні споруди та інше) Здобувачі ОП мають змогу проживати в гуртожитках. Проте, на онлайн-зустрічі для огляду матеріально-технічної бази ЕГ дізналася, що в гуртожитку, в якому проживають здобувачі ОП немає укриття, але воно є в будівлі, що знаходиться поруч. Студенти мають безкоштовний доступ до спортивного комплексу університету. Під час онлайн-зустрічі із представниками студентського самоврядування, голова студради факультету (Шевченко І.) повідомив, що у здобувачів є доступ до різних гуртків та секцій, які функціонують на території ЗВО, у ЗО є змога займатися із тренерами. Також є зони для відпочинку для студентів (HUB «Папай»), функціонує творче об'єднання для студентів та аспірантів, гуртки іноземних мов, центр культури та мистецтв (<http://surl.li/lfbhy>), центр неформальної освіти (НАУ-хаб). Для перевірки рівня задоволення інтересів та потреб здобувачів проводяться онлайн-опитування, зустрічі з кураторами, представниками студентського самоврядування. Отже, ЕГ прийшла до висновку, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів зО ОП та дозволяє задовольнити їх освітні потреби й інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час онлайн-зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було з'ясовано, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку на достатньому рівні. Інформаційна, організаційна та консультативна підтримка здійснюється через телеграм та вайбер канали викладачів, куратора з магістрами, через офіційний сайт факультету (<http://surl.li/mliip>), сайт кафедри (<https://apsx.nau.edu.ua/>) та соціальні мережі кафедри (Instagram, Facebook). НПП, які викладають за ОП за необхідності також надають здобувачам освітню, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. На кафедрі функціонує навчально-наукова лабораторія, кімната психологічного розвантаження. Працює психолог (Прохорова А.), до якої здобувачі можуть звернутися за психологічною допомогою, яка є безкоштовною. В НАУ функціонує психологічна служба, в якій працює штатний психолог. На онлайн-зустрічі з адміністративним персоналом

відповідальна за роботу зі студентами, керівник психологічної служби (Пономаренко О.) повідомила, що здобувачі за ОП звертаються за психологічною допомогою до психологічної служби та отримали безкоштовну допомогу. Також на онлайн-зустрічі зі здобувачами студенти зазначили, що можуть звертатися за психологічною консультацією до викладачів кафедри, які надають психологічну підтримку на безкоштовній основі. На факультеті працює студентський декан. Деканат відкритий до комунікації зі студентами та забезпечує всю необхідну підтримку. Механізм соціальної підтримки реалізовується через профспілку студентів (<http://surl.li/mlimp>), відділом по роботі зі студентами. Здобувачам виплачуються соціальні стипендії, є можливість отримати матеріальну допомогу (<http://surl.li/bdqa>). Студрада факультету представляє інтереси здобувачів та проводить з ними інформаційну та консультативну роботу. Голова студради факультету (Шевченко І.) зазначив, що в університеті є механізм рейтингування студентів, який впливає на черговість поселення у гуртожиток. Таким чином, проаналізувавши отриману інформацію під час онлайн-зустрічей зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, адміністративного персоналу та НПП, ЕГ дійшла висновку, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів на достатньому рівні.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО освіти працює над забезпеченням умов для реалізації прав на освіту осіб з особливими освітніми потребами. В ЗВО розроблена Концепція організації інклюзивного навчання в НАУ (<http://surl.li/etlik>), розпорядження «Про закріплення аудиторій для осіб з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу», Наказ «Про затвердження Положення про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Національному університеті». Вхід у навчальний корпус обладнаний зручним, пологим пандусом. У навчальному корпусі працює міжповерховий ліфт, також у навчальному корпусі обладнаний санвузол для осіб з особливими освітніми потребами. За даною ОП здобувачі із особливими освітніми потребами не навчаються. Отже, ЗВО активно працює над забезпеченням умов для реалізації прав на освіту для осіб з особливими потребами та створює умови для комфортного навчання.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО регулюються: Положенням про запобігання та протидію булінгу, мобінгу, кібербулінгу, харасменту в НАУ (<http://surl.li/bdviq>), Положення про організацію внутрішньої службової перевірки (<http://surl.li/etakm>), Положення про комісію з правопорушень НАУ (<http://surl.li/eixul>). На онлайн-зустрічі з представниками студентського самоврядування голова студради факультету (Шевченко І.) зазначив, що у випадку виникнення конфліктних ситуацій різного характеру здобувачі можуть звернутися до представників студради, які допоможуть врегулювати конфлікт або допоможуть із поданням скарги відповідальним особам. На онлайн-зустрічі зі здобувачами було зазначено, що під час навчання конфліктних ситуацій із учасниками освітнього процесу не виникала. Проте, студенти не знають точного механізму подання скарг та апеляцій, лише знають, що за умови виникнення таких обставин вони можуть звернутися до завідувача кафедри або до ректорату.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

За критерієм 7 сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: - недостатньо облаштовано кімнату психологічного розвантаження та навчально-наукову лабораторію кафедри; - неінформованість студентів щодо необхідних дій у випадку конфліктних ситуацій. Рекомендації: - адміністрації ЗВО, завідувачу кафедри у дворічний термін забезпечити ОП необхідним психологічним устаткуванням, зокрема обладнати кімнату психологічного розвантаження та навчально-наукову лабораторію; - студентському декану, гаранту ОП систематично, не рідше 1 разу на рік, інформувати здобувачів про необхідні кроки у разі виникнення конфліктних ситуацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Аналіз ОП за підкритерієм 7.1 та 7.2 має часткову відповідність, тому що ЗВО забезпечує необхідну МТБ для задоволення освітніх потреб здобувачів. Бібліотека має наповнений книжковий фонд, є доступ до навчальних платформ, наявна електронна база. У здобувачів є доступ до необхідної інфраструктури для задоволення освітніх потреб та інтересів. Проте, кімната психологічного розвантаження та устаткування навчально-наукової лабораторії потребують кращого оснащення (наповнення роздатковим, стимульним матеріалом та іншими необхідними матеріалами для проведення психологічних консультацій, тренінгових занять тощо). Підкритерії 7.3 та 7.5 мають повну відповідність, оскільки у НАУ функціонують різноманітні гуртки та секції, центри та зони для проведення дозвілля, які є безкоштовними. ЗВО сприяє створенню комфортних умов для реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. Також підкритерій 7.4 має повну відповідність, адже здійснюється забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти за ОП. НПП, студентське самоврядування, ректорат відкриті до комунікації зі здобувачами. Часткова відповідність за підкритерієм 7.6, тому що в ЗВО є необхідні нормативні документи, що регулюють вирішення конфліктних ситуацій, але здобувачі недостатньо обізнані щодо механізму вирішення таких ситуацій. Виявлені ЕГ за ОП недоліки не є суттєвими і можуть бути усунені в короткий термін, тому за критерієм 7 логічно буде показати відповідність рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ЗВО запроваджено процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які висвітлено в Стратегії розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<http://surl.li/macvtr>), Положенні про освітні програми НАУ (<http://surl.li/aczsi>), Положенні про гарантії освітньої програми (<http://surl.li/grnky>), Положенні про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>), Наказах ректора №185/од від 25.04.19р. (<http://surl.li/grnma>) та №246/од від 29.04.2021р. (<http://surl.li/grnmj>) тощо. Інформація про процедуру моніторингу освітньо-професійних програм є на сайті НАУ (<http://surl.li/aczsi>). НАУ систематично проводить опитування здобувачів вищої освіти та публікує результати на своєму сайті (<http://surl.li/madif>). Згідно зазначених вище Положень, з метою покращення якості освітнього процесу щорічно відбувається моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм (<http://surl.li/agvar>). До перегляду ОП обов'язково залучаються здобувачі вищої освіти шляхом періодичних студентських опитувань (<http://surl.li/agvaw>). Під час зустрічі представники студентського самоврядування підтвердили, що також впливають на погодження навчальних планів та ОП. До перегляду ОП залучаються роботодавці в якості зовнішніх партнерів (<http://surl.li/mjqtst>). Результати моніторингу ОП обговорюються на розширених засіданнях кафедри авіаційної психології (протокол №4 від 01.03.21 р., протокол №2 від 07.03.23р., надані на запит 16.10.23 р., 17.51), засіданнях студентського самоврядування, вчених радах факультету та університету. ЕГ пересвідчилась, що ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур створення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У ЗВО функціонує Студентська рада НАУ, діяльність якої регламентується Положенням про студентське самоврядування НАУ (<http://surl.li/agvdd>). Представники студентського самоврядування, відповідно до діючого Положення, беруть участь в управлінні університетом в цілому та його окремих підрозділів. Під час зустрічі з представниками студентського самоврядування, ЕГ отримала підтвердження, що думка здобувачів вищої освіти при перегляді ОП враховується. Це здебільшого відбувається у форматі онлайн-опитувань через організацію опитування (<http://surl.li/lolri>), участь студентів у засіданнях кафедри, методичних семінарах, засіданнях вчених рад. Здобувачів включено до складу робочої групи з розроблення ОП, до складу Комісії з якості факультету, Вченої ради факультету, Ради з якості НАУ, Вченої ради НАУ. Є практика публічного обговорення ОП на сайті НАУ (<http://surl.li/exvuz>). Проте, як з'ясувала ЕГ під час зустрічі зі здобувачами, вони не використовують цієї можливості долучитися до обговорення програм. Окрім того, вони не змогли назвати жодного конкретного прикладу щодо внесення змін в оновлення ОП. ЕГ встановила, що здобувачі залучені до процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості шляхом участі у засіданнях кафедри, опитуваннях та представництва в дорадчих органах.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами зустрічей із викладачами ОП та зовнішніми стейкхолдерами, ЕГ підтверджено, що деякі роботодавці залучалися до обговорення структури й компонентів ОП та надавали свої пропозиції щодо покращення змісту ОП. Зокрема, Помиткін Е., докт. психол. н., проф., провідний науковий співробітник відділу психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, запропонував додати до переліку дисциплін ОК7 та ОК9; Вольнова Л., канд. пед. н., доц., доц. кафедри психосоматики та психологічної реабілітації, заступник декана з наукової роботи та міжнародного співробітництва факультету психології Українського державного університету ім. М. Драгоманова запропонувала додати в ОП ОК10 та розширити перелік додаткових компетентностей, додавши компетентності комунікативного аспекту роботи психолога з різними групами клієнтів. Отже, ЕГ встановила, що за результатами співпраці зі стейкхолдерами в ОП редакції 2023 р. оновлено перелік ОК, переглянуто зміст окремих ОК з урахуванням специфіки авіаційної галузі, внесено зміни до тематики кваліфікаційних робіт. Пропозиції щодо оновлення ОП збираються через особистісні контакти шляхом усної домовленості, при зустрічі на конференціях та форумах. Це підтверджено ЕГ під час інтерв'ювання з роботодавцями та НПП кафедри Яковичською Л., Помиткіною Л. на резервній зустрічі.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗВО відбувається систематичний збір даних щодо працевлаштування випускників. У ЗВО функціонує навчальний відділ, який опікується питаннями про збирання, аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників (<http://surl.li/mllna>), що підтверджено при зустрічі з адмінперсоналом. Окрім того, про траєкторії працевлаштування випускників централізовано збирає інформацію структурні підрозділи ЗВО через пошук інформації про вакансії (<http://surl.li/ejpdps>), організацію зустрічей з роботодавцями, консультацій щодо вимог компанії-працедавця (<http://surl.li/ejpdp>). Проте, кафедра не здійснює опитування випускників щодо поліпшення ОП, про що свідчать відгуки самих випускників на зустрічі з ЕГ.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО оприлюднено процедури забезпечення якості вищої освіти. Розподіл відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО у контексті здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якістю освіти регулюється Стратегією розвитку Національного авіаційного університету до 2030 року (<http://surl.li/macvr>), Положенням про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>), Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>). У ЗВО наявна внутрішня система якості освіти, оскільки систематично проводиться роз'яснювальна робота зі здобувачами вищої освіти щодо академічної доброчесності, анкетування, аналіз та оновлення нормативної бази, оцінювання успішності здобувачів, рейтингування викладачів та інше. Реагують на виявлені недоліки в реалізації ОП відділи ліцензування та акредитації та відділ моніторингу якості вищої освіти НАУ, керуючись зокрема Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>). На недоліки ОП також реагує Рада з якості (Положення про Раду з якості (<http://surl.li/ajpeu>), склад Ради з якості (<http://surl.li/dnele>)). Узагальнивши результати зустрічей із адміністрацією НАУ, гарантом ОП, здобувачами та представниками студентського самоврядування. ЕГ засвідчує, що в ЗВО наявна координація діяльності факультету, кафедр та інших структурних підрозділів, які здійснюють освітню діяльність за даною ОП та забезпечують належний рівень освітнього процесу. Особливу увагу ЗВО приділяє результатам опитувань здобувачів щодо їх оцінювання змісту ОП, зокрема показникам задоволеності якістю освітнього процесу, якістю викладання ОК (<http://surl.li/avgaw>). Так під час зустрічі зі здобувачами та адмінперсоналом, ЕГ було встановлено, що проводяться опитування. Загальні результати опитувань здобувачів вищої освіти обробляє та аналізує відділ моніторингу якості вищої освіти. Результати опитування обговорюються на засіданнях кафедри та відповідних вчених радах.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У звіті самооцінювання ОП вказано, що ОП проходила акредитацію у 2018 р., за результатами якої було виявлено недоліки щодо відсутності навчально-методичного забезпечення освітнього процесу, а також було виявлено випадки певних труднощів у здобувачів вищої освіти в частині доступу до наукометричних баз даних. Під час зустрічі з гарантом ОП, завідувачем кафедри ними зазначалося, що в 2018 р. ОП проходила акредитацію. На запит документу щодо результатів попереднього проходження акредитації (16.10.23 р. о 18.10, 18.10.23 р. о 14.40) кафедрою було представлено висновок експертної комісії МОН України за результатами проведення акредитаційної експертизи ОПП Психологія. Зважаючи на це, ЕГ констатує, що акредитація ОП Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти проводиться вперше, тому пропозицій та зауважень, сформульованих під час попередніх акредитацій за цією ОП, не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За впровадження процедур внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗВО відповідають: відділ моніторингу якості вищої освіти, навчальний відділ, навчально-методичний відділ, відділ внутрішнього аудиту, деканат ФЛСК, кафедри, студентська рада та приймальна комісія. Всі ці структурні підрозділи здійснюють процеси і процедури внутрішнього забезпечення якості освіти, а саме: проводять моніторинг та періодичний перегляд ОП, встановлюють зв'язки з зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами, проводять заходи щодо організації виховної роботи серед здобувачів та профорієнтаційної роботи серед майбутніх вступників, проводять опитування, курси підвищення кваліфікації тощо. Політика ЗВО щодо якості освіти базується на засадах Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти і передбачає регулювання внутрішніми локальними актами (<http://surl.li/fqotv>) відповідно до Статуту Національного авіаційного університету, Політики в сфері якості НАУ, Концепції інноваційного розвитку Національного авіаційного університету, Доктрини розвитку НАУ, Стратегії розвитку НАУ до 2030 року. Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти на ОНП забезпечується Радою з якості, факультетом, кафедрою відповідно до керівних документів системи ВЗАО: Положення про систему забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності НАУ (<http://surl.li/anbfl>), Положення про Раду з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАУ (<http://surl.li/ajpeu>), Положення про Комісію з якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету (інституту) НАУ (<http://surl.li/dqgyc>). Під час акредитації члени ЕГ мали змогу переконатися в тому, що ЗВО прагне до постійного підвищення культури якості шляхом врахування думки усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів на всіх етапах розробки та оновлення ОП. Зокрема, відповідна культура якості формується в процесі спільного вирішення питань щодо: оновлення ОП та змісту ОК; вдосконалення технологій проведення занять; підготовки навчально-методичних матеріалів; узагальнення передового досвіду навчально-методичної роботи викладачів та фахівців-практиків тощо. Існуюча під час зустрічей атмосфера діалогу та відкритості дозволяє стверджувати, що в ЗВО наявна культура якості в академічній спільноті. Проведені опитування під час фокус-груп показали, що всі учасники процесу розробки, перегляду та реалізації ОП розуміють свою відповідальність щодо забезпечення якості вищої освіти, що також є підтвердженням сформованої культури якості. В межах сформованої культури якості, в межах реалізації ОП, ЗВО передбачає студентоцентризований підхід до навчання й викладання, який враховує потреби та очікування студентів та усіх інших залучених сторін і суспільства зокрема.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

За критерієм 8 сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: - відсутність чіткого налагодженого механізму подачі стейкхолдерами всіх груп пропозицій щодо вдосконалення ОП; - необізнаність здобувачів щодо процедури оновлення, удосконалення, подачі пропозицій щодо ОП; - роботодавці та випускники частково залучені до розробки та обговорення ОП; - на кафедрі не систематизовано процес збору інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП, інформація про випускників на сайті ЗВО (кафедри) є застарілою. Рекомендації: - відділу моніторингу якості вищої освіти протягом 2023-2025 н.р. створити автоматизовану систему перегляду та оновлення ОП на сайті ЗВО, що б дозволяла фіксувати пропозиції, зауваження стейкхолдерів для своєчасного реагування та вдосконалення ОП, та забезпечити контроль прийому наданих пропозицій; - гаранту ОП та робочій групі систематично проводити опитування серед випускників та роботодавців ОП; - гаранту ОП та робочій групі систематично проводити опитування серед здобувачів вищої освіти роз'яснювальну роботу щодо їх прав та можливостей участі в процедурах розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, а також залучити їх до цих процедур; - навчальному відділу, завідувачу кафедри авіаційної психології протягом 2023-2024 н.р. систематизувати процес збору інформації щодо кар'єрного росту випускників ОП, зокрема, використовуючи опитування, та популяризувати інформацію про випускників на сайті ЗВО (кафедри).

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Повна відповідність ОП за підкритеріями: 8.1, оскільки ЗВО послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП; 8.5, адже система забезпечення якості ЗВО забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з реалізації ОП; 8.7, оскільки в ЗВО сформована культура якості освіти, НАУ в цілому та його структурні підрозділи демонструють дієву систему

внутрішнього забезпечення якості ОП через відповідні нормативні документи та системну комунікацію зі стейкхолдерами. Відповідність у значному ступені за підкритерієм 8.3, оскільки в ЗВО всі учасники освітнього процесу намагаються постійно підвищувати культуру якості вищої освіти шляхом врахування думки усіх внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів на всіх етапах розробки та оновлення, однак, відсутній чітко налагоджений механізм подачі стейкхолдерами всіх груп пропозицій щодо вдосконалення ОП. Часткова відповідність за підкритерієм 8.2, адже здобувачі залучені до процедур забезпечення якості шляхом участі у засіданнях кафедри, опитуваннях та представництва в дорадчих органах, проте, виявлено недостатню обізнаність здобувачів щодо процедури оновлення, удосконалення, подачі пропозицій щодо ОП; 8.4, оскільки в ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП, однак випускова кафедра не здійснює опитування (анкетування) випускників щодо поліпшення ОП. Акредитація ОП Психологія другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться вперше, тому пропозицій та зауважень не було. Відповідні зауваження не є суттєвими та не перешкоджають досягненню заявлених цілей ОП. Тому, згідно бачення ЕГ, критерій 8 оцінюється на рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені в Статуті ЗВО (<http://surl.li/dnfbh>), Правилах внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/adhpd>), Колективному договорі на 2020-2022 рр. (<http://surl.li/bfnpb>) зі змінами і доповненнями до нього і оприлюднені на офіційному сайті в розділі «Про університет» <http://surl.li/ehbav>. Зокрема, у змінах і доповненнях до Колективного договору від 20 грудня 2022 р. зазначено, що «строк чинності Колдоговору — до 31 грудня 2023 року, або доти, поки Сторони не укладуть новий Колдоговір». Також у ЗВО запроваджено Розпорядження про затвердження пам'ятки щодо зовнішнього охайного вигляду учасників освітнього процесу НАУ (<http://surl.li/ghlei>). На офіційному сайті в рубриці Студенту - Студентське життя розміщені Правила призначення стипендії, наказ №063/од від 21.02.2023р. про внесення змін до Правил призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти у Національному авіаційному університеті, Зміни до правил призначення стипендії, Наказ №351/од від 01.11.2022 "Про внесення змін до Правил призначення і виплати стипендій здобувачам вищої освіти у Національному авіаційному університеті" (<http://surl.li/bgakj>). Також в НАУ розроблено і запроваджено Кодекс честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ (<http://surl.li/ajotn>). На зустрічах з академічним персоналом, студентським самоврядуванням і здобувачами ОП ними було продемонстровано обізнаність у процедурах, що регулюють їх права та обов'язки. Зокрема, і здобувачі і НПП відзначили, що вони обізнані з Кодексом честі науково-педагогічного працівника і студента НАУ, називали у якості прикладів окремі пункти Кодексу. ЕГ засвідчує, що у ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки учасників освітнього процесу, вони загальнодоступні на офіційному сайті ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

У ЗВО на офіційному сайті в рубриці Забезпечення якості – Проекти (громадське обговорення – Проекти освітніх програм розміщені відповідні проекти ОП університету з 2019 року (<http://surl.li/agvar>). Серед проектів освітніх програм 2023 року наявна ОП «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Зазначено, що ОП на теперішній час є затвердженою, наявні контактні дані гаранта ОП. Проте, в графі «Пропозиції стейкхолдерів» розміщені рецензії стейкхолдерів. На сторінці кафедри авіаційної психології в рубриці Освіта – Освітні програми наявна затверджена ОП <http://surl.li/mjtgh>, однак немає проекту обговорення ОП на 2023 р. (або інших років) і форми для надання пропозицій для стейкхолдерів. Таблиці всіх пропозицій і документів, що висвітлюють результати їх врахування на сторінці кафедри авіаційної психології або на вище зазначених сторінках не наведено.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

У ЗВО на офіційній сторінці в рубриці Освітній процес – Ліцензія, сертифікати, перелік спеціальностей та освітніх програм (<http://surl.li/mjtya>) зібрана інформація про всі ОП університету. Зокрема, і про ОП (<http://surl.li/ewyza>), наявна затверджена ОП, сертифікат про акредитацію та інформація про організацію, яка видала цей сертифікат. На сторінці кафедри авіаційної психології в рубриці Освіта – Освітні програми наявна затверджена ОП <http://surl.li/mjtgh>, зазначено гаранта ОП. На сторінці кафедри також наявні силабуси і робочі програми освітніх компонентів ОП <http://surl.li/mjtzp>, <http://surl.li/mjtzs>. ЕГ засвідчує, що ЗВО своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін

(стейкхолдерів) та суспільства. Зібрання детальної інформації про ОП та освітню діяльність за нею на офіційній сторінці кафедри є надзвичайно зручним для користування і отримання повної інформації про ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У контексті критерію 9 сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: - на офіційному сайті університету (кафедри) не відображені пропозиції стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також інформація стосовно розгляду і результатів врахування пропозицій стейкхолдерів. Рекомендації: - гаранту ОП щорічно після завершення громадського обговорення ОП відображувати на офіційному сайті університету (кафедри) на сторінці з ОП пропозиції стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, після проведення відповідного обговорення на засідання кафедри також відображувати інформацію стосовно розгляду і результатів врахування пропозицій стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Повна відповідність за підкритеріями: 9.1, адже діяльність ЗВО прозоро публічно відображена на офіційному сайті. В ЗВО визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу, вони є загальнодоступними і їх послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми; 9.3, адже на офіційному сайті ЗВО оприлюднено точну і достовірну інформацію про ОП, включаючи її цілі, очікувані результати навчання, силабуси освітніх компонентів в обсязі достатньому для інформування всіх зацікавлених сторін. Відповідність у значному ступені за підкритерієм 9.2, адже ЗВО публікує проекти ОП для їх обговорення, наявні контакти гаранта ОП для надання пропозицій і зауважень, проте, на офіційному сайті ЗВО (кафедри) не відображена таблиця пропозицій стейкхолдерів щодо удосконалення ОП, а також інформація стосовно розгляду і результатів врахування їх пропозицій. Відповідні зауваження не є суттєвими, не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти та можуть бути усунені у короткий термін, отже, ЕГ дійшла висновку про рівень В ОП за критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Прокоф`єва Олеся Олексіївна

Члени експертної групи

Тарасова Олена Володимирівна

Гегельська Карина Віталіївна